

SLOVENE C

Velja po pošti:

za celo leto naprej .. K 50.—
za en mesec .. „ 4.50
za Nemčijo celoletno .. „ 55.—
za ostalo inozemstvo .. „ 60.—

V Ljubljani na dom

za celo leto naprej .. K 48.—
za en mesec .. „ 4.—
V pravi preloži mesečno .. 3.50

Sobotna izdaja:

za celo leto .. K 10.—
za Nemčijo celoletno .. „ 12.—
za ostalo inozemstvo .. „ 15.—

Inserati:

Enostopna pettivrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat .. po 50 v
za dva in večkrat .. „ 45 „
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostopna pettivrsta K 1.—
izhaja vsak dan izveniši ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vzorni red

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Narodni svet.

Odkritje spominske plošče dr. Kreku, Slo-
vanski gostje med nami.

Stojimo neposredno pred slovanskimi
slavnostmi v Ljubljani in v št. Janžu, ki
bodo tvorile nov mejnik v vsem našem na-
rodnem in političnem življenju. Številni
slovanski gostje so prijavili svoj prihod.
Pridejo voditelji Poljakov, Čehov in Srbo-
Hrvatov, da dokumentirajo svojo solidar-
nost v velikem boju za naše pravične živ-
ljenjske zahteve po svobodi in ujedinjenju.
Slovenska domovina se pripravlja, da slo-
vanske goste, ki se bojujejo za enake ide-
ale kot mi, kot brate najpristnejše sprej-
me. Ustanovi se v Ljubljani tako dolgo za-
željeni prepotrebni Narodni svet, in tako
zamaši zevajočo vrzel v našem narodnem,
gospodarskem in kulturnem življenju. V
Ljubljani se vrši seja Jugoslovanskega kluba
in važna skupna politična posvetovanja
Jugoslovancev z zastopniki Poljakov in Če-
hovah. In v nedeljo se pokloni o priliki od-
kritja spominske plošče v št. Janžu slo-
vanski svet spominu velikega prvobojev-
nika za svobodo Jugoslovancev dr. Kreka.

Vzpored slavnosti je sledeč:

Dne 16. avgusta: Ob pol 10. predpol-
dan otvoritev seje N. S., ki se vrši v po-
sveovalnici na magistratu. Spored posve-
tovanja: Poročilo o pripravah za N. S.; pra-
vila; konstituiranje predsedstva N. S.; pro-
gram delovanja; debata in predlogi; stili-
zacija in sklepanje o predlogih; volitev od-
sekov. — Seja se prekine ob 1. opoldan
in se nadaljuje popoldan od 3. do 6. ter
eventuelno drugi dan dne 17. avgusta od
9. do 10. ure predpoldan.

Ob pol 7. na južnem kolodvoru pri
brzovlaku sprejem čeških, poljskih in ju-
goslovanskih gostov.

Dne 17. avgusta: Od 9. do 10. ure ko-
nec posvetovanja N. S. — Ob 3. uri po-
poldan seja Jugoslovanskega kluba v sre-
brni dvorani Uniona, na kar se vrši isto-
tam (srebrna dvorana Uniona) ob pol 5. uri
skupna seja Jugoslovanskega kluba, če-
ško-poljskih gostov, Narodnega sveta in
doslihi jugoslovanskih zastopnikov; ob pol
9. uri prijateljski sestanek v veliki dvorani
hotela Union.

Dne 18. avgusta. Ob 7. uri 50 minut
odhod z južnega kolodvora na Krekovo
slavnost v št. Janž, odkoder se lahko vr-
nejo gostje že isti dan. Dopoldne se vrši v
št. Janžu slovesna sv. maša. Po prihodu
gostov bo še zanje tiha sv. maša, takoj na
to odkritje spominske plošče dr. Kreku.
Po odkritju skupen obed slovanskih go-
stov.

Katoliška cerkev v Rusiji.

V Krakov je prispel iz Rusije v svrhu
duhovne pomoči za katoliške ujetnike v
Rusiji profesor petrograjske katoliške aka-
demije duhovnik Stanislaw Trzeciak. V
»Czasu« priobčuje ta najboljši poznavalec
položaja katoliške cerkve v Rusiji zanimi-
ve informacije.

Po izbruhu revolucije je izdal mohi-
levski škof-administrator Cieplak v marcu
1917 pastirski list, v katerem iskreno po-
zdravlja osvoboditev ruskega naroda, ki
prinaša tudi versko svobodo. In res je
dala era Kerenskega katoliški cerkvi v
Rusiji veliko svobodo. Vlada je sprejela
vse zahteve katoličanov, tako n. pr. zo-
petno vpoustavitev samostanov vseh redov,
vladno nadzorstvo duhovnih semenišč od-
pade, smejo se zopet ustanoviti stare ka-
toliške dieceze, ustanoviti nove, imenovati
sufragani itd., in to brez vsake ingerence
vlade edino le pod egido episkopata in
Rima. Kratko dobo Kerenskega niso mogli
katoličani izrabiti, ker je trajala premalo
časa in ni bilo dovolj moči na razpolago.
Kljub temu je treba zaznamovati velikih
uspehov. Minska dieceza je bila zopet ob-
novljena, izvršene so bile vse priprave za
zopetno obnovo katoliške škofije v Ka-
miencu Podolskem, toda avstrijsko-nemška
okupacija Podolja in Ukrajine je to usta-
novitev preprečila. Razpravljalo se je o
ustanovitvi novih škofij tudi v Sibiriji.

Uspehi katoliškega gibanja med Rusi
so bili velikanski. Cele množice konverti-
tov so prihajale v katoliško cerkev, po-
sebnost iz vrst ruske aristokracije in višjega
ruskega uradništva. Največ slučajev spre-
obrutev je bilo na Ukrajini, kjer je bil
pritisk carske ruske vlade in pravoslavja
najtežji. Vse katoliško življenje v Rusiji je
bilo kakor prenovljeno. Procesija sv. Reš-
njega Telesa se je vršila v Petrogradu naj-
slovesneje. Udeležba je bila ogromna, ta-
ko da je bil obhod dolg nekoliko vrst. Vtis
je bil mogočen. — Po celi Rusiji so se pri-
čeli ustanavljati odbori krščanske demo-
kracije, ki obstoje danes že v vseh večjih
ruskih mestih.

Po padcu Kerenskega in nastopu boljševikov so se razmere v katoliški cerkvi
v toliko spremenile, da je vlada odvzela
plačo duhovnikom vseh veroizpovedanj,
tako pravoslavcem kakor tudi katoličanom.
Toda boljševiška vlada je nasproti katoli-
čanom ne le tolerantna, ampak katoličani
uživajo celo z ozirom na pravoslavno du-
hovščino, katero so boljševiki preganjali,
gotove vrste privilegije. To dejstvo se da
razlagati na ta način, da so smatrali boljševiki
katoličane kot žrtve prejšnje carske
vlade in pravoslavja, medtem ko so videli

v pravoslavnih duhovnikih zgolj reakcijske
narce. Toda tudi v katoliških vrstah so
bile žrtve prevrata. Tako je umrlo muče-
niške smrti šest katoliških duhovnikov,
med njimi tudi duhovnik Mirski v Mohi-
levu.

V gmotnem oziru so sicer katoličani
v težavnem položaju, toda drugače je cer-
kev svobodna in se lahko prosto razvija,
medtem ko je ječala pod carsko vlado pod
težkim jarmom. Treba bo iz lastnih virov
skrbeti za dohodke, posebno da se omo-
goči vzdrževanje bogoslovnic, da ne bo
pomanjkanja katoliške duhovščine.

Položaj katoliških ujetnikov v Rusiji
pa je v dušno-pastirskem življenju zelo te-
žak. Ujetniki so bili brez vsakih verskih
pripomočkov, niso mogli prejemati sv. za-
kramentov, ker ni bilo duhovnikov. Samo
v redkih slučajih so mogli katoliški duhov-
niki vršiti med ujetniki svoje misijonsko
delo. Zato je zaznamovati med ujetniki,
ki niso cele štiri leta videli katoliškega
duhovnika, ne slišali božje besede, velika
propalost v moralnem in verskem oziru.
Treba bo velikega dela, ko se ujetniki vr-
nejo domov, da se to kolikor mogoče po-
pravi.

Začarani.

Turčija je od nekaj veljala za »bol-
nega moža«. Že na pariškem kongresu le-
ta 1856. so spoznali, da so razmere v tej
državi nevzdržljive in da dajejo Rusiji ve-
dno novega povoda za vmešavanje v no-
tranje turške razmere, kar je ostalo Evro-
po vznemirjalo, ne toliko zaradi Turčije,
kolikor zaradi Rusije, ki ji zahodne države
niso hotele priznati prevelikega vpliva na
osmansko cesarstvo. Na tem kongresu so
sklenili, da se mora Turčija modernizirati
in so v ta namen izdelali podroben načrt.
A načrt se ni izvedel. Turški mož je bole-
hal dalje s polno zavestjo svoje betežnosti
in boleha še vedno. Osmanska država je v
stalnem razkroju. Pred kratkim je zasedel
njen prestol novi sultan Mohamed VI., ki še
vedno nosi stari naslov »padišah vse Bosne
in pripadajočih zemelj, utrjenega mesta
Belgrada, Srbskega vilajeta in vseh njego-
vih gradov, trdnjav in mest«, toda ta stari,
dejanski razmeram tako malo odgovor-
jajoči naslov je tudi edino, kar je še ostalo
od stare sultanske slave. Turški prestol je
pozlačen, toda trhel.

Nemčija je spoznala notranjo nevar-
nost, ki preti zavezniški državi ob Bospo-
ru in se je dobro zavedala, da je to ne-
varnost za njene lastne načrte. Z vsemi
močmi se je tedaj trudila, da Turčijo mo-
dernizira in z novim sultanom je dobila,
kakor poročajo, zaveznika svojih teženj.

Organizacija in modernizacija Turčije ni
nikakor tako lahka stvar in mnogi orien-
talisti so še danes mnenja, da je pravza-
prav nemogoča, da koranski svetovni na-
zor ne dovoljuje državnega reda, ki bi bil
modernemu načinu življenja primeren.

A bodi kakorkoli, Turčija se hoče pre-
noviti. Pretekli mesec so se v Berlinu se-
šli turški in nemški juristi h konferenci, s
katero naj bi se najprej dosegla popolna
preureditev turškega prava. Koran je bil
doslej vsaj v glavnem edini in izključni za-
konik Turčije, koran je bil hkrati razlaga
zakona. Izvrševanje tega zakona je bilo do-
slej skoro izključno v rokah ulemov, ki so
neke vrste turški duhovniki. Posvetna so-
dišča so bila le izjema. Sedaj naj bi koran
prenehal biti edini vir prava, ravno tako
naj ne bodo ulemi več edini sodniki —
oboje bo omejeno na verske zadeve in
pravosodstvo naj preide v roke izobraže-
nih posvetnih strokovnjakov. Z eno besedo:
Doselej sta bila cerkev in država v Tur-
čiji eno, sedaj naj se cerkev in država lo-
čita.

Ta reforma posega prav do življenske-
ga živca Turčije in bi imela, če bi se mo-
gla izvesti, tako daljne posledice, kakršnih
bi podobna reforma v modernih evropskih
državah nikoli ne mogla izvesti. Obenem
je pa Turčija z odpravo kapitulacij dose-
gla svojo popolno gospodarsko samostoj-
nost. Odrhala se je od doslej zaježene-
ga gospodarskega vpliva zahodnih držav in
bi mogla stopiti na lastne noge, če bi bili
dani vsi drugi pogoji.

Razumljivo je, da je pri tej reformi
Turčije Nemčija najživahneje interesirana.
Nemčija nič ne taji, da gre smer njene po-
litike preko Balkana in Male Azije v osr-
čje Azije. To smer je pa mogoče vzdržati
le tedaj, če ima ob Bosporu zvestega, a tu-
di močnega zaveznika, če je Carigrad trd-
no v prijateljskih rokah. Nemčija mora, če
hoče svoji poti na Vzhod ostati zvesta,
nujno pobijati vsako težnjo, da se Turčija
prežene iz Evrope, da pride Carigrad v tu-
je roke. S tem bi bil postavljen ob Bosporu
zanje železen zapah, ki bi pa stalno zavi-
ral nemški pohod v Orient. Nemčija mora
marveč imeti čez Dardanele trden turški
most v Azijo in je sedaj na delu, da po-
pravi, kar se je na njem razsulo.

Načrt Nemčije, da si zavaruje preko
Carigrada cesto v Orient, jo je postavil še
pred druge naloge. Mirno trgovsko pot v
srednjo Azijo more korakati Nemec le te-
daj, če ga ne motijo neprestano neugodni
vplivi s severa. Priti po suhem na Kitajsko
— za tem streme osrednje velesile. A te-
ga cilja ne morejo doseči, če niso v do-
brem prijateljskem razmerju z Ukrajino in
Veliko Rusijo. Kar bi Nemčija dosegla na
jugu, ji lahko podere sovražnik za hrbtom

LISTEK.

Dunajsko pismo iz Steinklamma.

Nekam zapoznalo je letošnje letno po-
ročilo slovensko-hrvaškega otroškega za-
vetišča na Dunaju. Ni čudo! Ravno ob
sklepu šolskega leta nas je zanesel odklok
visokega ministrstva iz sajastega Dunaja
v lepo zeleni Steinklamm. Tu pa nas je
prvi teden tako zalival ljubi dežek, da smo
le resno pečali z mislijo, kam spravimo
našo številno družino, ako se narastla Pi-
ča ne poniža v svojo strugo. Moralo je te-
daj naše poročilo počakati lepših dni in
jedaj, ko se nam modro nebo zopet smeh-
ja v vsej svoji divoti in se zeleni hribčki
topljejo v toplem žaru poletnega solnca,
vrijemite dragi slovenski starši in sorodni-
ci obširno poročilo o svojih ljubljenskih
tatare ste nam izročili v varstvo in vzgojo.
7 okrilju zelenega gozda se sedaj vesele
i Vaši ljubljenski v varstvu skrbne nadzo-
valke z nabiranjem malin, moje misli pa
omajo nazaj v cesarski Dunaj, ki je bil na-
i mladini tako naklonjen ter po njej izka-
al toliko simpatije do našega vernega
lovenskega naroda.

Lanske počitnice so nam kljub ne-
nosni vročini minile prehitro. Tedenski,

od države plačani celodnevni izleti na Le-
opoldovo goro, na Golovec in druge dele
Dunajskega gozda so bili za naše male ne-
kaj pravilničnega in dolga vožnja v elektri-
čni cestni železnici, mimo palač in goro-
stasnih poslopj je zbujala v malih srcih
vedno novo veselje, tako da je bilo nam,
ki smo jih spremljali, to njih veselje naj-
večji užitek. Schönbrunn, Prater in razni
drugi parki so jim znani do zadnjega ko-
tička. Poleg tega smo si pod vodstvom g.
dr. Knavskega ogledali vse znamenitosti cer-
kve dunajskega mesta in slišali o njih zani-
mivo razlago. Darovitejši učenci so se za-
čeli koj v začetku počitnic pripravljati na
sprejemni izpit za gimnazije, vsi dobri in
pridni otroci pa za sprejem v Marijino dru-
žbo. 15. avgust je bil za naš zavod dan po-
sebnega veselja. V cerkvi sv. Ane je bil
slovesni sprejem. Slovesnost sta povišala
s svojo asistenco č. P. Hase in č. P. Foreit-
nik iz reda redemptoristov. S kolikim ob-
čutkom so peke tedaj naše sirotice Marijin
slavospev: »Moja duša poveljuje Gospo-
da.« Čutile so, da niso več sirote, ampak
srečni otroci Marijini. Družba je štela te-
daj 42 Marijinih otrok in 27 novincev obo-
jeje spola. Odslej so pristopali otroci vsa-
ko prvo nedeljo v mesecu z znakom k
skupnemu sv. obhajilu v cerkvi č. ob. re-
demptoristov. Č. P. Foreitnik, voditelj du-
najske otroške Marijine družbe s sedežem
v Himmelpfortgasse 1., nas je blagovoli-

opetovano povabil na shod in veselico ta-
mošnje kongregacije in mil. gospica N. Be-
lini, predstojnica patronaže sv. Vincenca,
je ob teh prilikah razveselila naše male z
izvrstno južno in prelepimi darili. Vmes
so dunajski otroci ljubeznivo kramljali z
našimi, ki so po dvehletnem bivanju na Du-
naju že precej brihtni v nemščini. Zopet in
zopet so morali naši zapeti slovensko pe-
sem, ki jim je lepo ubrano kipela iz pre-
srečne duše v veliko presenečenje Dunaj-
čanov.

V septembru je pristopilo 6 učencev
k sprejemnemu izpitu za gimnazije. 5 jih je
bilo sprejetih. Vsi so dovršili šolsko leto
z dobrim uspehom, eden celo z odliko. Oni
otroci, ki niso mogli prebaviti počitniške
priprave in oni, ki so bili vpisani v 3., 4.
in 5. razred nemške ljudske šole, 2 deklici
celo v meščanske šole. Učitelji so bili do
naših otrok jako prijazni. Ob vsaki priliki
so jim pokazali svojo naklonjenost in so-
čutje ter jih stavili drugim za zgled. Uspeh
ob koncu leta je bil nad vse zadovoljiv:
zopet imamo nov naraščaj, katerega pri-
pravljamo za gimnazije.

Z nepopisnim navdušenjem so pozdra-
vili naši otroci zavzetje Gorice in ko nam
je bil nekaj dni pozneje naznanjen obisk
prevzvišenega knez nadškofa goriskega, je
vse zaživel po našem zavetišču, kakor da
smo že doma. Brez odra in drugih slavnos-
nih priprav se je razvil sprejem premil.

nadpastirja v prisrčnolep družinski dan.
Prijazno smehljajoč, kakor dobrotni oče,
je poslušal visoki knez pozdravni nagovor
najpridnejšega dečka in temu sledeče de-
klamacije in pesmi. In ko smo po končani
deklamaciji »Naša zvezda« zapeli pesem:
»Al na tujem tudi«, je Prevzvišeni pel z
nami in solza, ki je zalesketala v njegovem
očesu, je pričala, da se steka v očetovskem
srcu prebлага nadpastirja vse brezmejno
hrepenenje njegovih razkropljenih ov-
čic. Ker je bila naslednjega dne nedelja,
je Prevzvišeni blagovolil razveseliti du-
najske Slovence in tam bivajoče begunce
z obiskom popoldanske slovenske službe
božje v cerkvi sv. Ane.

Tudi velezaslužni deželni poslanec de-
kan Ivan Rojec, je blagovolil posetiti našo
naselbino na Dunaju ter izjavil, da je iz-
med mnogih podobnih zavodov, katere si
je ogledal na svojih potovanjih, naš zavod
glede hrane najbolj preskrbljen. Odkrito
se je veselil, da je vsaj nekaj mladine na
varnem pred lakoto in npravnstvenimi posle-
dicami vojne.

Posetili so nas v preteklem šolskem
letu ministrski predsednik Körber, mini-
ster notranjih zadev grof Toggenburg in
ministrski predsednik baron Beck. Pa tudi
okrajni glavar pl. dr. Andrejka nas ni po-
zabil. Kakor minolo leto, nas je tudi letos
večkrat posetil in nikdar ni prišel praznih
rok. Vselej je prinesel otrokom književne

na severu. Zato je Nemčija tudi po miru v Brestu Litovskem doliko interesirana na tem, da vzdrži v Rusiji red in da je z ruskimi državami v prijateljskih odnosih.

S tem si je Nemčija naložila ogromno nalogo. Najprej bi morala pozdraviti bolnega moža, nad katerim so mnogi večji zdravniki obupali. Organizirati bi morala državo, ki stoletja že razpada, ustvariti moderni red v državni tvorbi, ki doslej veda ni poznala in o kateri je sploh dvomljivo ali ima predpogoje zanj. Hkrati pa bi morala ustvariti si prijateljev v Rusiji in Ukrajini, v teh dveh deželah, katere po sklenjenem miru morita njene poslanike in generale. Naloga je preogromna in Nemčija strmi kakor začarana v to svingo Vzhoda ter si razbija glavo, kako naj reši njeno uganko, od katere je odvisna usoda nemštva morda za stoletja.

Zitni monopol v Avstriji?

»Ilustrovany Kuryer Codzienny« poroča z Dunaja sledečo vest: »V ekonomskih sferah in v poljedelskih krogih je vzbudila velikansko senzacijo vest o uvedbi žitnega monopola po vzoru monopola tobaka in špirta. Ta projekt bi se realiziral šele po vojni. Monopolizacija žita bi nam prinesla novih virov za sanacijo naših financ, pred vsem pa vojnih posojil. Država bi plačala producentom visoke cene, a od konsumentov bi zahtevala toliko, da doseže ravnotežje v proračunskih postavkah. Na ta način bi se z lahkoto saniral naš težki finančni položaj.« — Tako poročilo, ki znači, da se na Dunaju resno bavijo z mislijo, kako naj rešijo državo gospodarskega poloma.

Proslava narodnega praznika na Slovenskem 20. septembra.

Zaradi raznih tehničnih ovir ni bilo mogoče pravočasno organizirati v slovenskih krajih proslave narodnega praznika za dan 5. julija, zato je odbor S. H. S. žen za sirote v Ljubljani, sporazumno z zagrebškim odborom, ki je središče cele akcije, sklenil, da se preloži proslava in nabiranje darov za sirote S. H. S. za Slovence na dan 20. septembra. (Spominski dan septemskih žrtev 1908). To se razume, da ni ta slovenska akcija nekaj posebnega od akcije, ki se je izvršila na Hrvaškem dne 5. julija, ampak je samo del nje, tako da pridejo vsi darovi, nabrani med Slovenci 20. septembra, v skupno blagajno, iz katere se nabavlja obleka in pokrivajo stroški za dovoz otrok, ki so skupni za vse sirote S. H. S. Odbor v Ljubljani, kot glavni odbor za slovenske dežele, je preložil to proslavo samo zato, da jo more popolnoma in pravočasno organizirati. S tem je postala letošnja proslava narodnega praznika vse-narodna, in narodni praznik bo v bodoče dan, ko bodo vsi Slovenci, Hrvati in Srbi združeni v skupnem delu za svoje otroke. Skupna vsota darov letošnjega narodnega praznika bo znašala nad pol milijona kron.

Odbor žen S. H. S.

Še nekaj iz Istre.

(Poročilo našega dopisnika.)

Voloska, 12. avgusta 1918.

Kakor znano, so Mažari poskusili očistiti člane vodstva cesarjeve dobrodelne

akcije v Voloski-Opatiji v delikatni aferi raznih nerednosti s tem, da so vse tatvine, primanjkljaje itd. spravili v mažarskih listih na rovaš tolovajskih lastnosti tukajšnjega hrvaškega prebivalstva. — Vendar pa se niso mogli dolgo veseliti moralnega uspeha svojega praktično zasnovanega poskusa. Z najvišjega mesta odposlana komisija je dognala popolno neutemeljenost domačemu hrvaškemu prebivalstvu natvezanih nečednosti in se je v tem smislu tudi glasilo cesarju predloženo poročilo.

Preiskava, ki se je končala v naše popolno zadovoljstvo, je omogočila tudi g. županu dr. Stangerju, da je v uradnem popravku zavrnil vse očitke, naperjene proti našemu tukajšnjemu prebivalstvu v mažarskih listih.

Za nas bi bila zadeva s tem deloma končana. Vendar pa pogrešano nečesa, česar s stališča javne morale in svojih nazarov o poštenosti ne moremo in ne smemo prezreti.

Ko nas je bilo treba blatiti pred vsem svetom, so mažarski listi kakor hijene planili po priliki in nas črnili. Kje pa je danes, ko smemo trjati zadoščenje za prizadete krivice, ista pripravnost mažarskih listov, da lojalno priznajo neresničnost onih vesti, da so bili — morda — mistificirani? Take objave iščemo zamenjati v mažarskih listih. Ali tako pojmujejo gospoda okrog »Az Esta« i. dr. toli hvaljeno višestvo Mažarov: pogumno blatiti in se zadoščenjem strahopetno odtegniti?

Se majhno sličico kot prinos k »nerednostim«. Te dni sem govoril z mažarskimi otroki-letoviščarji v Opatiji, da se nekoliko informiram. Priznali so mi v razgovoru, da je bilo zanje toliko glede stanovanj kakor tudi glede prehrane zelo slabo preskrbljeno. Kar se tiče stanovanj, je in bo ostala mizerija enaka. V prehrani pa je nastopilo zdatno zboljšanje, odkar je bila pred par dnevi »neka komisija« pri njih. — V splošnem pa niso zadovoljni z letoviščem in bi se rajši povrnili domov.

Mi jim to zadnje lahko prav iz srca želimo. Naši lepi kraji imajo od teh nevaljenih gostov vse drugo kot kako korist. Želimo jim skorajšen srečen povratek tem bolj, ker obstoja edina mažarska protiusluga za doposlane letoviščarje v tem, da smejo otroci iz Dalmacije na — Hrvaško.

Učiteljska beda.

Iz učiteljskih krogov nam pišejo:

Govorilo in pisalo se je mnogo o bednem učiteljstvu. A vse je kot bob v steno. Najmanj 20 krat smo že brali o draginski dokladi, a zdaj imamo avgust in doklade še ni.

Pa govore o stanovski gorečnosti in o idealih. Učitelj naj slušuje iz ljubezni do mladine. Naj bi oni gospodje, ki sanjajo o idealih in tako dalje, menjali za nekaj mesecev z učiteljem! Bomo videli, koliko bo ostalo gorečnosti. Govoriti je lahko, če je vsega v izobilju. A učitelj, kako naj bo goreč? Zjutraj, s prvim pogledom v novi dan se zbude tudi nove skrbi. Od prejšnjega dne je pa še starih dovolj.

Poglejmo na kratko v življenje učitelja, učiteljice. Prvega dobi svojo »plač«. Za definitivno učiteljico (ker teh je sedaj več kot učiteljev) je to 102 K 63 v. Komaj prejme te revne kronice in jih s pol pogledom pogleda, že jih ni. Račun je sestavljen v hitrih besedah. Mleko, kosilo — in denarnica je prazna. V najboljšem slučaju ostane nekaj kronic v žepu. Zda pa

je še treba kupiti drva, čevlje, obleko in sto malenkosti, na katere še človek ne misli ne. Kaj preostaja drugega, kot da se zadolži. Beračiti vendar ne more, krasti ne sme. Če se zadolži tudi noče, mora stradati, pozimi greti mrzlo peč in krpati staro obleko.

Učitelju z družino je tem hujše. Živeti naj bi moral stanu primerno; a še beraško ne more. Pri vsem tem naj pa opravlja svojo službo vestno in vztrajno — z lačnim želodcem in morečimi skrbmi v duši. Bog ne daj, da bi izpustil kako malenkost pri uradnih spisih; to je pregreha, ki je gospodje nadzorniki ne pozabijo tako hitro.

Še preveč idealno je učiteljstvo, tako idealno, da je, oprostite — že neumno. — Delavec se postavi in stavlja, če se mu vidi, da je zaslužek premajhen!

Posveti v nemškem velikem glavnem stanu.

Cesar Karel odpotoval v nemški glavni stan.

Dunaj, 13. avgusta. (Kor. ur.) Cesar Karel je odpotoval danes zjutraj v nemški veliki glavni stan. Vlada spremljajo med drugimi prvi vrhovni dvorjan grof Hunyady, zunanji minister grof Burian in načelnik generalnega štaba generalni polkovnik baron pl. Arz.

Dunaj, 13. avgusta. Minister Burian se je danes posvetoval več časa z bivšim ogrskim ministrskim predsednikom grofom Tiszo, nato je odpotoval v nemški veliki glavni stan.

Bolgarski carjevič v nemškem glavnem stanu.

Berlin, 13. avgusta. (Kor. ur.) Carjevič Boris Bolgarski je obiskal včeraj v velikem glavnem stanu cesarja Viljema.

Berlinsko poročilo o posvetu.

Berlin, 13. avgusta. V velikem glavnem stanu se bodo te dni posvetovali skoraj o vseh vzhodnih vprašanjih; sodijo, da bodo sklepali končno veljavne sklepe. Cesar Karel pride jutri z velikim političnim spremstvom v nemški glavni stan. Poleg državnega kanclerja bodo tudi navzoči državna tajnika pl. Hintze in dr. Helfferich, poljski zunanji minister princ Radziwill in zastopnik poljskega državnega sveta grof Ronikier. Ni še znano, če bodo navzoči tudi zastopniki obrobni držav. Gotovo je pa, da se bodo posvetovali tudi o politiki obrobni držav in odločili tudi vprašanje Poljske. »Vossische Zeitung« poroča, da nameravajo politični krogi zdaj ustanoviti kraljevino Poljsko, a ne v smislu, ki si ga je želela Avstrija-Ogrska. Za poljski prestol se poteguje več mož in se imenujejo avstrijsko, bavarsko, saško in bolgarsko ime.

Dunajski glasovi.

Dunaj, 13. avgusta. Posveti v nemškem glavnem stanu, ki se prične jutri popoldne po prihodu cesarja Karla, bodo najbrže trajali dva dni. Kar se o tem posvetu ugiha z ozirom na vojaške dogodke zadnjih dni, ne drži že zato, ker se je potovanje sklenilo že v drugi polovici meseca julija. In spremstva cesarja Karla in iz seznama nemških dostojanstvenikov, ki se udeležujejo posvetov, se vidi, da bodo razpravljali o vseh vprašanjih, ki so v zvezi z vojsko. Navzočnost avstrijskega-ogrskega veleposlanika v Berlinu naj izraža, da so vsi ukrepi soglasno sklenjeni. Poleg strogo vojaških vprašanj, ki so postala važna po nastopu najnovejšega napadalne-

ga orožja: tankov, bodo razpravljali tudi o političnih dogodkih v ententnih deželah.

Dunaj, 13. avgusta. Z dobro poučene strani se poroča, da gre pri posvetih v velikem glavnem stanu pred vsem za vzhodna in za vprašanja obrobni držav. Odločilo se bo tudi, kdo bo kralj Poljske. Seveda bodo razpravljali tudi o dogodkih v Rusiji.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. avgusta. Uradno: Na tirolski gorski bojni črti so izvedle naskovalne patrulje strelskega polka štev. 37 posrečeni presenetljivi napad na sovražne postojanke na Monte Corno, ki je zadal sovražniku velike izgube.

Napadi sovražnih letalcev, ki jih nadaljujejo v prostoru Feltre, zahtevajo med italijanskim civilnim prebivalstvom veliko žrtev.

Na albanskem bojišču nič važnega. Načelnik generalnega štaba.

Bitka na Francoskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Bojna skupina kraljeviča Ruperta.

Berlin, 13. avgusta. Veliki glavni stan! Jugozahodno od Yperna se je bil zgodaj zjutraj silen topovski boj. Sovražni napadi se v našem ognju niso mogli razviti. Južno od Merrisa smo odbili večkrat ponovljene angleške delne napade. Boji na predpolju so se bili na obeh straneh prekopa La-Bassée in med Scarpo in Ancro.

Na fronti, kjer se bije bitka, je bilo dopoldne med Ancro in Avro mirno. Sovražnik je napadel popoldne južno od Somme na obeh straneh Rimske ceste-Foucaucourt-Villers-Bretoneux; odbili smo ga. Severno od ceste Amiens-Roy smo odbili zvečer močne sovražne napade. Med Avro in Oiso se je bil podnevi silen boj s francoskimi divizijami, ki so deloma iznova nastopile. Močne sile so napadle v jutranji megli tik južno od Avre, kakor tudi med Tilloloy in severno Elincourta; omagale so pred našimi črtami; na nekaterih mestih smo jih vrgli s protisunkom. Med Tilloloyom in jugozahodno od Lassignyja, je nadaljeval sovražnik svoje napade do poznega večera; južno od Tilloloya je petkrat napadal. Iz ozemlja ob Matzi so nastopile s sunkom slabše sile; sovražnika smo odbili. Na več mestih so obležali sovražni napadi že v našem osredotočenem topniškem ognju.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Severno in vzhodno od Fisenesa so uspela krajevna napadalna podjetja; ugrabili smo ujetnikov.

Včeraj smo sestrelili 29 sovražnih letal. Poročnik Udet je pribral svojo 53. stotnik Berchtold svoji 43. in 44. poročnik baron pl. Richthoffen svoji 39. in 40. poročnik Koeppcke svojo 29. namestni narednik Thom svojo 28. poročnik Laumann svojo 24., nadporočnik baron pl. Böning svojo 21., namestna narednika Dörr in Mai svojo 20. zračno zmago.

Berlin, 13. avgusta, zvečer. Uradno: Od Ancro do Avre je bil dan miren. Med Avro in Oiso so omagali delni napadi sovražnika.

Prvi glavni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

11. avgusta popoldne. Francozi so sinoči in ponoči dalje napredovali na vsej fronti med Avro in Oiso. Vzeli so masiv Boulogne la Grasse in prenesli svoje črte vzhodno od Busa. Dalje južno so vdrl v gozdove med Matzom in Oiso, dosegli robove Boliera in Curyja, vzeli Moreuil in Lamotte in razširili svoje prodiranje 5 km severno od Chevenieresa.

Zvečer. Podnevi so naše čete med Avro in Oiso kljub sovražnemu odporu pridobile prostora. Južno od Avre smo zasedli Marquisevillers in Griviller in dosegli črto Armincourt-Tillsloy. Severno od Roye-sur-Matz smo prodrli približno 2 kilometra do robov Conyja-sur-Matz. Dalje južno smo osvojili in prekoračili vas La Berlier med Matzom in Oiso. Naša prednja črta gre severno od Chevincourta. Michenon in Gambronne sta v naši posesti.

Angleško uradno poročilo.

11. avgusta popoldne. Z uspešnim podjetjem ponoči smo pomaknili svojo črto severno od Somme na visoki planoti naprej med Eunchem in Dernancourt. Južno od reke so se vršili boji na različnih točkah. Francozi so na južnem bregu Avre prodirali in dosegli robove L'Echella—St. Auri. Zboljšali smo svoje postojanke vzhodno od Robeca.

Zvečer. Sovražnik je zjutraj s svežimi divizijami pričel močno napadati angleške postojanke pri Lyopontu in severno ter južno od tam. Po ljutem boju smo odbili vse napade in zadali sovražniku velike zube.

hrane, po kateri se je kazala med vedoželjnimi paglavčki občutna potreba. Najmlajšim 4, 5 in 6 letnim živčkom je prinesel velezaslužni prijatelj mladine 7 krasnih knjig, v katerih je združen nazorni nauk v mičnih podobah z jezikovnim poukom v ličnih kriticah. Srednjim in največjim pa je prinesel mnogo knjig s pravičnimi in priporočnimi. S tem književnim darom je zbudil v otrocih posluš za leposlovne oblike in književno pravilno govorico. Na igrišču odmevajo kitice iz knjig: Domača šara in Deca roma okrog doma. Na izprehodu pa ponavljajo, v travi sedeč »Noetova ladja«, ali pa bero jedrnatno mične pravljice, ki so jim vedno nove, čeprav so jih že parkrat prečiteli. Naj bi darovalcem naš hvalažni in narodno zavedni naraščaj bil v najlepše plačilo.

Med ostalimi dobrotniki moramo imenovati osrednji odbor za begunce z juga s sedežem v Landskrongasse, ki je daroval zavodu 200 K, bivšega provincijala č. o. redemptoristov, ki nam je daroval 100 K, č. P. Foreitnika, ki je nabral za naše otroke 50 K ter daroval tri lepe stenske križe za spalnice, in mil. gospico Katarino Maus, sestro pokojnega cerkvenega direktorja in pisatelja dr. Mause, urednika »Mariazeller Glöcklein«, ki nam je posodila za Miklavžev večer popolno opravo Miklavževo in njegovega spremstva ter darovala 100 K. Onih dobrotnikov pa, ki so darovali otrokom, bodisi na izprehodu ali na javnem igrališču zdaj 10 K, zdaj 20 K, ne moremo naštet. enako tudi ne onih blagih src, ki

so poslale otrokom o Božiču in Vel. noči pecivo, slašice in igrače. Splošno so bili Dunajčani našim otrokom zelo naklonjeni.

Bivanje na Dunaju je bilo otrokom v veliko korist. Med njimi ni nobenega analfabeta, celo petletni otroci gladko bero in pišejo. Splošno jim je bilo podane toliko učne snovi, kolikor so je mogli sprejeti. Tudi mesto samo je izobraževalno vplivalo nanje. Večkratni obisk dvornega muzeja, Uranije, cesarske zakladnice in poučnih prireditev je izdatno povečal obzorje njihovega znanja ter zbudil v njih zanimanje za vse, kar je resnično, dobro in lepo. V najlepše soglasje se je zlagala z izobrazbo razuma izobrazba volje in srca potom vsakdanjega sv. obhajila, za katero je neutrudno deloval vodja in katehet zavoda dr. Knavs. Tudi skupna večerna molitev, Marijini vrteci ob nedeljah in modra uporaba božičnih in velikonočnih počitnic, kakor veličastvo velikomestnega bogoslužja so nam bili važni vzgojni pripomočki.

Zdravstveno stanje je bilo povoljno. Od 110 otrok so umrli v zadnjem šolskem letu trije. Za bolehe otroke je bilo dobro preskrbljeno. Do zadnjega dne naše izselitve so dobivali ob 10. uri dopoldne in ob 4. uri popoldne mleko. Od marca naprej pa so imeli vsi otroci po 5 krat na dan meso. 10. aprila je odpotovalo po odloku ministrstva 30 slabotnih otrok v spremstvu naše slovenske nadzorovalke na letovišče v Ogrsko Hradišče na Moravskem. Tam so bili ves dan na čistem zraku, prehrana pa je bila izdatno izboljšana z mlečnimi in

močnatimi jedili. Izobrazba ni počivala. Ko jim je bilo igre dovolj, so ponavljali doma in v gozdu čitanje, računstvo in veronauk. Vsakih 14 dni jih je posetil naš g. vodja in katehet. Otroci so napravili izlet v bližnji Velegrad ter si ogledali mesto, kjer sta delovala slovanska blagovestnika, sv. Ciril in Metod. 20. junija so se vrnili znatno pokrepčani na Dunaj, a 27. junija smo se vsi preselili v Steinklamm.

Svoj novi dom smo pozdravili kakor ptiki, izpušeni iz kletke. Otroci so kmalu iztaknili, kateri gozd ima največ jagod in kje rasto najlepše maline. Samoumevno, da tudi tu hodijo otroci na izprehod le v spremstvu dveh nadzorovalk, ki neseta s seboj primerne knjige, da imajo otroci, ki so se naveličali igre, koj prilžnost do izobraževalne duševne zabave. K temu pa je treba od strani nadzorovalnega osebja mnogo inteligence in nesebične požrtvovalnosti, s katero sta naši nadzorovalki gospici A. Branković in K. Saksida bogato opremljeni.

Sicer pa ne živimo brez skrbi. Že sedaj nas po vsakem dežju prav pošeno zebe, kaj šele bo. Tarejo nas tudi skrbi glede hrane, obleke in nadaljnje izobrazbe, ker nima Steinklamm niti gimnazije, niti meščanske šole. V septembru bomo zopet poročali, kako se naše zadeve iztečejo. Bodite torej, dragi sorodniki in starši naših malih brez skrbi ter prejmite nebroj najiskrenejših pozdravov iz

»Slovensko-hrvaškega zavetišča«.

Sovražnik je severno od Lihonsa vdrl v naše postojanke, pa smo ga tekom silnega boja pregnali vzhodno od Lihonsa nazaj, tako da smo svoje postojanke popolnoma obnovili. Francozi nadaljujejo v zvezi z angleškimi četami svoje napade in so jugovzhodno in južno od Roye prodrli dalje naprej.

Belgijski kralj zopet na bojišču.

Curich, 13. avgusta. Belgijski kralj se je zopet vrnil na celino in odpotoval na belgijsko fronto. Pričakujejo, da prične belgijska armada kmalu zopet z ofenzivo.

Slovanska legija v Ameriki.

Bern, 13. avgusta. Ameriški vojni minister je dovolil, da smejo nabirati za slovanske legije, ki jih bodo sestavljali prostovoljci. Pogoji za vstop so ravno taki, kakor za vstop v ameriško armado, samo znanja angleščine ne zahtevajo. Častniki bodo Slovani.

Pomorski boj na zahodni friziški obali.

Berlin, 12. avg. Uradno: Dne 11. avgusta dopoldne so zagledala naša letala na frizijskih otokih in neki zrakoplov, ki je plul nad morjem, severno od Wielanda močne angleške pomorske sile: najmanj 25 linijskih ladij, 6 oklopnih križark in veliko rušilcev ter brodovij torpedovk. Peljalo se je tudi 3 njimi 6 hitrih čolnov, ki so bili skupno s torpedovkami določeni, da po- lažajo mine v večjem obsegu. Deli angleškega brodovja so pluli proti nemškemu zalivu. Naša letala in zrakoplov so napadli z bombami in s strojnimi hitre čolne in torpedovke. Posrečilo se jim je, da so uničili tri hitre čolne, ostali niso mogli več voziti; dalje so z bombami zadeli oklopno križarko in eno torpedovko. Torpedovko so tako poškodovali, da se je potapljala. Lastne pomorske sile, ki so precej priplule na bojišče, niso več ustavile sovražnika, ker je že odhajal. Mi smo izgubili en zrakoplov (rezervni korvetni kapitan Proels) in eno letalo. Pri napadu in obrambi sta se posebno odlikovali bojni skupini Borkum in Norderney pod vodstvom pomorskih poročnikov Freudenberga in Hammerja.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Amsterdam, 13. avgusta. (Kor. urad.) Po zadnjih poročilih iz Terschellinga so sestrelili en Zeppelinovec in eno nemško letalo; trije angleški motorji so potopljene, trije pa poškodovani. En poškodovani čoln se je sam pripeljal na obal, ostala dva so vlekla nizozemske torpedovke v Terschelling.

London, 12. avgusta. (Kor. ur.) Admiraliteta poroča: Lahke angleške pomorske sile in letala so 11. t. m. poizvedovala ob zahodnofrizijski obali. Napadeni po nemških zračnih silah se šestim motornim čolnom ni posrečila vrnitev. Angleška letala so uničila severno od Amelanda en zrakoplov, ki je padel zavrt v plamen iz velike višine v morje.

Giolitti o položaju.

Rim, 13. avgusta. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča: Provincialni svet v Cuneo je zopet izvolil Giolittija za svojega predsednika. Giolitti je govoril ob tej priliki govor, v katerem je slavil junaštvo italijanskih vojakov. Z največjim zaupanjem — tako je govoril — smemo gledati v bodočnost; upamo, da bodo naši bratje kmalu osvobodeni. Upamo, da nas leto 1918. približa koncu strašnega prelivanja krvi in da bo pravični mir dovolil svetu povratek v civilizirano življenje, k napredku in svobodi. Doseči se mora tak mir, ki ne bo premirje in povratek k politiki oborožbo, katera bi gojila le novih sporov. Vsi narodi morajo uvideti potrebo obsežnih notranjih in mednarodnih preosnov temeljni pravičnosti in svobode. Če vladni zastopniki in narodi sami ne pridobe v bodočnosti na zunanjo politiko odločilnega vpliva in če bodo razmere narodov tudi v bodoče urejevale stare postavbe diplomacije, bi bilo neumno, da pričakujemo varnega mira; napredki vede bi ustvarili bodočim vojskam še strašnejši oblik. Želimo, da se pri obravnavah o notranjih in mednarodnih preosnovah izkaže najsijajnejše staroslavna politična in pravna učenost Italije v popolnem sijaju. (Pritrjevanje.) Kralju in generalu Diazu so brzojavili in sprejeli dnevni red, ki izraža občudovanje zveznim narodom in počašča Orlanda.

Dogodki v Rusiji.

Razkosanje Rusije z v Brestu sklenjenim mirom rodi posledice. Poročilo o preselitvi nemškega poslanstva iz Moskve v Pskov sledi zdaj iz Stockholma, da tudi vlada sovjetrov ni več varna Moskvi, kakor niso bili varni nemški diplomati, in se je preselila v Petrograd, ker se ni nastanila v kaki palači odstav-

ljenih Romanovičev, marveč so se zatekli gospodje Ljening, Trockij in Simonis, ki tvorijo zdaj boljševiško absolutično vladno tih, na ladje, kjer jih stražijo mornarji boljševiki. Ker razpolagajo boljševiki še z brzjavom, pošiljajo svetu poročila, ki njim ugajajo. Iz danes došlih poročil prodirajo Angleži iz Vladivostoka. O operacijah z Murmanske obali in iz Arhangelska, kakor tudi o nastopih Čeho-Slovakov in kozakov se danes iz zadnjih časov ni ne poročila; poročila iz Moskve o bojih s Čeho-Slovaki se morajo presojati zelo previdno iz umljivih razlogov. Vrhovno poveljstvo ententinih čet v Sibiriji bo poverjeno japonskemu generalu Otamiju.

Na Ukrajini še tudi ni vstaja zadušena in se je pojavila 5000 mož močna četa pobunjenih kmetov, proti katerim so poslali Nemci čete.

Vlada treh v Rusiji se vrnila v Petrograd.

Stockholm, 13. avgusta. Ljening in Trockij in več članov vlade so se vrnili v Petrograd, kjer so se nastanili na vojnih ladjah, ki jih stražijo boljševiški mornarji. Eksekutivna oblast je v rokah vlade treh (triumvirata, ki jo sestavljajo Ljening, Trockij in Simonis. Vlada treh je pooblašena, da ukrene vse ukrepe, ki so potrebni za zmagoviti boj revolucije proti njenim sovražnikom.

Kako rekrutirajo boljševiki častnike.

Moskva, 10. avgusta. (K. u.) Vse častnike, ki stanujejo v predmestjih, so pozvali, naj se javijo; strogo jih bodo kaznovali, grozé, če tega ne store. Svet ljudskih komisarjev je zapovedal, da morajo v treh dneh Moskvo zapustiti vsi, ki so brez posla.

Pobune na Ukrajini.

Moskva, 13. avgusta. V Kijev se je poročalo, da je prišel v okolico Smjele, ki leži 50 milg. od Kijeva, 5000 mož močni oddelek kmetov, ki so oboroženi s strojnimi in so prekoračili Dnjepr. Kmetje korakajo proti Pultavi. Nemci so poslali proti njim vojske.

Boji s Čeho-Slovaki.

Moskva, 6. avgusta. (K. u. Zakasnelo.) Zastopniki sovjeta in vzhodni Sibirije, ki so se pripeljali sem, so izjavili, da so prišli Čeho-Slovaki le do Bajkalskega jezera in da vzhodno od jezera gospodarijo v Sibiriji sovjeti in da se ne zbirajo tam čete entente.

Moskva, 10. avgusta. (K. u.) Tukajšnje časopisje poroča: Na zahodni češko-slovaški fronti se je zapletla naša flota v boj s sovražnikom. Pokopali smo poizvedovalni parnik »Jarde«; en parnik s tremi dimniki in s tremi topovi smo sestrelili. Sovražnik se je moral umakniti. Zasedli smo vas Merovsko, ki leži južno od Hvalnska ob Volgi. Po boju pri Tatjušiju smo pričeli prodirati proti Simbirsku. Deloma smo zasedli železnico Ufo-Simbirsk med Kurnatom in Bugulmo. Na vzhodni češko-slovaški fronti smo zasedli postajo Midjavskaja, ki leži južno od Kugurja in vasi Mejkovskoje in Očiskoj (severno od Krasnavfimska). Sovražnik je zasedel Irbit. Vojni komisar sibirske armade, ki je prišel pravkar v Moskvo, je poročal, da postopajo Čehi izredno trdo z delavci. V Omsku so zaprli 7000 delavcev in jih veliko ustrelili. V sovražnih armadah je zdaj približno 30 odstotkov Čehov, preostali jih je služilo 80 odstotkov; ostanek tvorijo večinoma častniki belih gardistov.

Prodiranje Angležev v vzhodni Sibiriji.

London, 12. avgusta. (K. u.) Vojni urad poroča: V Vladivostoku izkrcani Angleži prodirajo na Usuri fronti.

Položaj na Murmanski obali.

Moskva, 13. avgusta. (K. u.) Uradno: Čete entente so po šestdnevem neprestanem boju opustile nadaljnje prodiranje in se umaknile. Razpoloženje naših čet je dobro. V Arhangelsku je položaj za vlado sovjetrov ugoden.

General Otami vrhovni poveljnik sibirske ekspedicije.

London, 13. avgusta. (K. u.) »Times« poročajo dne 9. t. m. iz Tokija: Vojni minister je odpotoval dne 5. t. m. v Nikko, kjer biva cesar poleti, da izposluje od cesarja potrdilo imenovanju generala Otamija vrhovnim poveljnikom sibirske ekspedicije. General Otami je član vrhovnega vojnega sveta in je bil svoje dni poveljnik v Cingtavu. Generala Mitava-Ijukija, ki je zapovedoval do zdaj cesarskim gardam, so imenovali načelnikom generalnega štaba sibirske ekspedicije.

Čičerinov protest.

Moskva, 13. avgusta. (K. u.) Ljudski komisar Čičerin je poslal ameriškemu generalnemu konzulu Pooleju poziv, da lahko ostane v Moskvi in ostane v zvezi s svojo vlado, ker so prekinili brzojavljenje čez Murman Angleži in ne ruski ljudski komisarji. Ker razpolaga Poole z ruskim brezžičnim brzojavom, ga Čičerin prosi, naj naznani ameriški vladi in širokim ljudstvom v inozemstvu, da se je izvedlo nad Rusi nasilstvo in napad, ki se ne moreta upravičiti. Kaj zahteva Anglija

od nas? Hoče li strmoglaviti najpoljudnejšo vlado, ki jo je še videl svet? Sodimo, da namerava ponoviti najhujše trinoštvo: osvraženi carizem.

Politične novice.

Čehi za sklicanje parlamenta in mir. Praga, 13. avgusta. Načelnik Češkega Svaza poslanec Stanek je poslal ministrskemu predsedniku baronu Hussareku pismo, v katerem zahteva takojšnje sklicanje parlamenta in delegacij. In sicer radi tega, ker je vlada izdala v brezparlamentarni dobi razne odredbe, ki zelo vznemirjajo ljudstvo. Tako n. pr. odredbo o povišanju cen za kruh. Stanek zahteva tudi, naj se takoj uvedejo mirovna pogajanja.

Delitev praške bolnice. Praga, 12. avgusta. Kakor poroča »Večer«, se izvede narodnostna delitev praške bolnice in sicer v češki in nemški oddelek (!). Vrhovno nadzorstvo je poverjeno namestništvu.

Razpuščen shod v Pragi. V nedeljo je sklicala češka socialistična stranka v Plodinovi bursi protestni shod proti podražanju živil. Poročal je poslanec Slaviček o intervencijah pri namestniku. Kakor hitro je spregovoril, je prišlo do burnih pri- zorov in policija je shod kljub protestom razpustila.

Mažarski časnik o ogrskih Čehih. Sotrudnik »Az Esta«, L. Bolgar, je na svo- je veliko veselje našel na Ogrskem Slova- ne, da celo Čehi, pri katerih ni najti naj- manjšega odmeva čeških razdirajočih te- žen. V južnovzhodnem delu Ogrske je ne- koliko čeških naselbin v stolici Krasno- Szörenyski, ki jih je ustanovilo društvo av- stro-ogrskih državnih železnic. Izmed ome- njenih naselbin je največja češka naselbina v Stajerlaku, ki šteje 2500 čeških prebi- valcev. Dokler so vodili občinske naselbin- ske zadeve uradniki Čehi, in dokler je Čeh deloval v šoli, ki jo vzdržuje društvo sa- mo, je bila ohranjena čila kulturna spoji- tev s Čehi. Tekom let pa so bili češki učitelji odslovljeni in so bile češke naselbin- ske šole podražljene po postavi, ki je pri- šla v veljavo pred petnajstimi leti. Prišel je preobrat in videti je žalostno sliko in grozne posledice razonarodujočega delo- vanja ogrskih državnih šol. Sedaj poučuje tam mažaron, ki se baha, da je zatrl češko knjigo, češki časnik, da je dosegel v učil- nici tak uspeh, da se niti en šolarček ne zaveda več svoje materinščine. Stari ljud- je še govore češko, a tudi ti so že dobri mažarski domoljubi; dokazali so to s svo- jim velikim ogorčenjem proti Čehom, ko so čitali v mažarskih in v nemških časni- kih o njih nakanah in ciljih, a dokazuje to tudi dejstvo, da vise namesto prej priljub- lenih čeških podob v vsaki hiši podobe cesarja Viljema. Ali naposled mora časnik priznati, da so si kolonisti vendarle nekaj ohranili, kar jih karakterizira kot Čehi: to je velika pridnost in marljivost, ki je v tem kraju samo njim lastna, ter zgledna snaž- nost in čistoba, o kateri se vsak sam la- hko prepriča, če samo pogleda na njih prijazne hiše, ki se nahajajo sredi sadnih vrto- v, tako da se ti zdi, da si prišel v leto- višče bogatih mešanov.

General Sarkotić — hrvatski ko- misar? Kakor poročajo iz političnih kro- gov, so imeli pred par tedni načrt imeno- vati generalnega polkovnika Sarkotića za komisarja na Hrvatskem. Ministrski pred- sednik je bil odločno proti temu, zato je ta načrt za sedaj padel v vodo. Nasprotno pa je hotel dr. Wekerle izvesti spremembo na banski stolici, ali naletel je na odločen odpor koalicije. Zato je dr. Wekerle opu- stil ta načrt in se je izjavil za to, naj se iz- vrše gotove spremembe v vladi, ki jih je zlela koalicija. Zato bo v par dneh ime- novan dr. Ivan Paleček za sekcijškega na- čelnika za notranje zadeve in poslanec dr. Franc Poljak za sekcijškega načelnika za narodno gospodarstvo. Obenem se bodo izvršile neke spremembe na velikožupan- skih mestih in sicer bo veliki župan vara- ždinski grof Fr. Kulmer imenovan za veli- kega sremskega župana, a veliki župan v Ogulinu, Križ, za velikega župana v Vara- ždinu. S tem so v zvezi tudi nadaljne no- tranje spremembe v vladi.

Nemški grof Lodron obrača — »bauernbund« obrne! Poročali smo zad- njč, kako je hotel celovski c. kr. deželni predsednik predstaviti slovenskega okraj- nega komisarja g. M. Kakla v nemški Trg, da so pa tam na shodu koroškega »bau- ernbunda« zahtevali, naj ostane dosedanj- i voditelj oddelka okrajnega glavarstva, Ne- mec Egger, na svojem mestu. Zdaj poroča »Fr. St.«, št. 182, da se je podala dne 8. avgusta deputacija županov pod vodstvom poslancev Kirschnerja in Hoferja k dežel- nemu predsedniku in mu razložila željo ljudstva, deželni predsednik pa da je »in einsichtsvoller Würdigung der vorgebrach- ten Gründe« obljubil, da se bo oziral na želje ljudstva, to je, pustil Eggerja v Tr- gu. — V tem oziru se moramo strinjati z »bauernbundom«. Nemec le uraduj med Nemci, a ravno tako zahtevamo, da nam Slovencem vendar enkrat dajo slovenskih uradnikov! Vsekako pa je zopet zanimiva

idila iz koroškega vilajeta, da mora celo »bauernbund« spravljati grofa Lodrona na pravo pot nazaj, ko se je le preveč zaletel tja v stran, v Seidler-Hussarekov nemški kurz.

Cesar in nemški obrtniki. Dunaj, 13. avgusta. Poslanec Einspinner je bil od cesarja sprejet v posebni avdienci. Pred- ložil je spomenico nemških obrtnikov. Ce- sar je obljubil, da bosta on in njegova vla- da za obrtnike vse storila. Einspinnerju je rekel cesar, naj pove nemškemu obrtnikom, da je ganjen vsled njihove zvestobe pa- trijotizma ter se jim pristrčno zahvaljuje.

Idealist. Minister prehrane Paul je izjavil: »Prehranjevalna kriza je malone premagana.«

Ogrska vlada je odzvela »Danzers- Armeezitung« pošni debit.

Galiških uradnikov nočejo dati na Poljsko. Kakor poroča »Gazeta Lwowska« nočejo dati galiških uradnikov na Poljsko. Nasprotujejo vojaški krogi.

Tajna policija na Ukrajini. • Kakor poročajo poljski listi, organizirajo na Ukra- jini Nemci tajno policijo. V ta namen so odpoklicali iz Varšave velik del nemških detektivov.

Nemško-ruska komisija obstrelje- vana. »Vossische Zeitung« poroča iz Mo- skve: Pri Orši so padli strelji proti nem- ško-ruski obmejni komisiji, ki ima določiti demarkacijsko črto. Ugotovilo se je, da so oddali strele nasprotniki vlade sovjetrov, da ovirajo delo komisije.

Mirovna akcija katoliških paci- fisticov. Prof. Lammasch in peštanski posve- čeni škof Frankoi sta izdelala načrt med- parlamentarne mirovne konference. Vsak parlament bi poslal v to konferenco 3 čla- ne, ki bi razpravljali o uvedbi mirovnih pogajanj.

Rumunska zbornica. V zadnji seji je zunanji minister Arion glede splošne po- litike izjavil: »Ohraniti moramo strogo ne- vtrdnost nasproti vsem državam in ne bo- mo trpeli nobenega načina brutalnosti ali tudi le neuljudnosti proti ententi.«

Rumunski minister aretiran. V Ja- šu so aretirali in zaprli bivšega ministra Constantinescu-a. Dolžijo ga, da je imel proti določbam oblegovalnega stanja v svojem stanovanju tajno tiskarno, v kateri so se tiskali oklici, ki so namerjali motiti javni red.

Dnevne novice.

Slavnosti v št. Janžu. Vlak odide iz Ljubljane v nedeljo, dne 18. t. m. ob 7 uri 50 min. zjutraj iz Ljubljane. Želez- niška uprava bo rezervirala za goste in udeležence 8 vagonov, s katerimi bo raz- polagal odbor za sprejem gostov. Za vrni- tev gostov bo do pete ure popoldne vlak iz št. Janža v Trebnje večkrat vozil. Na postajah dolenjske železnice bo občinstvo goste slovesno pozdravilo. Iz vseh hiš ob progi naj plapolajo slovenske trobojnice.

Dunajčani in italijanski zrakoplovi.

Dunajski »Morgen« je pisal med drugim o poletu italijanskih letalcev na Dunaju: »Odkritosrčno priznajmo: tako prijetno si stvari nismo predstavljali. Neprijetno nam je bilo, ko smo prvokrat brali svarila pred letali in da moramo hitro bežati v klet, kadar bodo sirene pričele tuliti. Na Du- naju se še vedno veselo živi, »hec« nam je bilo, kar povzroča drugod tuljenje iz škripanje z zobmi. Mesto iz kleti so dobri Dunajčani gledali letalce sovražnikov z balkonov in so pobirali letake. Preden so se zavedali, če je šala ali resnoba, je že bilo vsega konec. Strah je še sledil, ko je nastopila oblast in očetovsko, toda resno nas nedolžne radovedneže poučila, da mo- ramo pustiti pri miru sovražne letake, ker jih smatrajo na merodajnih mestih za raz- strelilna sredstva gotove vrste. Kljub znani naši preskušeni politični lenobi nas še vedno smatrajo za ljudi, na katere je treba paziti, ker pazijo sami nase premalo. Ker radi zabavljamo, mislijo tam gori, da vedno tudi kaj mislimo. Lepo je bilo, čisto nič nevarno, in ponosni smo, da smo tudi to doživeli. Vso šalo nam je pa pokvarila grožnja, da bo obtožen veleizdaje, kdor shrani tak letak! Zdaj se temu popolnoma odpovedujemo. V bodoče upamo, da uja- mejo Italijane že pred Dunajem, da nas ne bodo zapeljavali v skušnjavo. Bolje drži ga kot lovi ga.« — Dunajčani niso torej vzeli laškega poleta tako krvavo resno, kakor deželni odbor kranjski!

odkar je Bosno zasedla Avstrijca-Ogrska. Redno so pridelali dozda na leto 20.000 do 35.000 stotov tobaka, a letos ga pričakujejo 50.000 do 60.000 stotov. Če pa kdo pričakuje, da bo pomanjkanju tobaka zdaj konec, se zelo moti; ker uprava avstrijskega tobačnega monopola na veliko veselje netobakarjem si gotovo ne bo znala pridobiti bosanskega tobaka, in se bo prej ko slej kupoval »pod roko« 220 do 250 K kilogram.

Ljubljanske novice.

lj Ljubljana ob prihodu slovanskih gostov. Ljubljanski župan bo dal povodom slavnosti ob ustanovitvi Narodnega sveta jutri, dne 15. t. m. na mestnih poslopih razobesiti narodne zastave. Pozivamo tudi vse druge hišne posestnike, da okrase jutri svoje hiše z zastavami v proslavo znamenitega dne, ko se ustanovi Narodni svet in nas obiščejo naši slovanski bratje.

lj Prihod slovanskih gostov v Ljubljano. Slovanski gostje, Čehi, Poljaki in Srbo-Hrvati, ki obiščejo naše mesto ob priliki ustanovitve Narodnega sveta, se pripeljejo v Ljubljano v petek, dne 16. t. m. z večernim brzovlakom. Gostje pojejo po Cesti na južni kolodvor, po Dunajski cesti, Sodni ulici, Miklošičevi cesti do hotela »Union«, kjer bodo stanovali. Občinstvo naj vzdrži pred kolodvorom in po cestah strog red in naj se brezpogojno pokori rediteljem.

lj Ob priliki ustanovitve Narodnega sveta pride v Ljubljano tudi podpredsednik bosanskega odbora dr. Jozo Sunarić iz Sarajeva.

lj Vstopnice za sobotni komers, namenjene poslancem V. L. S. v Jugoslovanskem klubu, članom Narodnega sveta V. L. S. in načelstva N. L. S., so dotičnim gospodom na razpolago v uredništvu »Slovenca«.

lj H komersu v čast slovanskim gostom, ki se vrši prihodno soboto, dne 17. t. m., ob pol 9. uri zvečer, bo zaradi tesnega prostora v dvorani dovoljen vstop samo povabljenim gostom z vabili na ime. V poštev pridejo zlasti zastopniki raznih društev in korporacij. Ostalo občinstvo bo našlo dovolj prostora na unionskem restavracijskem vrtu. Žene in dekleta naj se udeležijo komersa v narodnih nošah.

lj Za Rokodelski dom v Ljubljani je daroval velikodušen dobrotnik, ki dobro pozna važnost in pomen katoliških društev, pet tisoč kron. Blagemu dobrotniku, ki ne želi biti imenovan, naj Vsemogočji obilno povrne in naj mu podeli poseben blagoslov pri vsem njegovem delovanju!

lj Iz pisarne Slovenskega deželnega narodnega gledališča. Vodstvo gledališča nujno potrebuje dobrega in vestnega prepisovalca not, ki bo imel sedaj pred začetkom gledališča mnogo posla. Oni sposobni prepisovalci not, ki žele hitro pomagati Slovenskemu gledališču, naj se takoj prijavijo v pisarno Slovenskega gledališča. — Vodstvo angažuje tudi takoj muzikalno naobrazenega opernega suflerja (suflerko) in dramsko suflerko. Tudi mesto revizitorja je treba še popolniti. Obenem prosi vodstvo gledališča opetovano vsa ona društva, ki so si kdaj kaj izposodila iz gledališkega dramskega ali opernega arhiva, da nemudoma vrnejo vse izposojene knjige, sicer bo vodstvo prisiljeno, da v bodoče ne posodi ničesar več. — Danes zvečer ob 7. uri je prvi sestanek vseh novopisanih članov »Dramatične šole«.

lj Potres. Sinoči ob 10. uri je bil v Ljubljani zelo močan potresni sunek, ki je trajal nekaj sekund. Spremljalo ga je zamolklo bobnenje.

lj Mestna posvetovalnica na magistratu je v petek, dne 16. t. m. za stranke cel dan zaprta.

lj Poročilo z ljubljanske fronte. Vsled pomanjkanja živine in prevoznih težkoč pride na ljubljansko fronto le prav malo mesa. Zato je poveljstvo že pred časom strogo prepovedalo vsako izvažanje mesa. Prišli smo na sled, da se meso kljub prepovedi izvaža. Delni poveljnik odseka pri deželnem odboru grof Barbo, ki biva sedaj na svojem veleposestvu na Rakovniku na Dolenjskem, da se odpočije od svojega nad vse naporega vojskovanja proti Jugoslovonom, pošilja teden za tednom svojega slugo na ljubljansko fronto v mesnico Deželnega mesta, od koder odnaša poljubno množino mesa. — Izmed tistih uradov, katerih vrata stranke ponovno brez uspeha naskakujejo, nam je naknadno še pohvalno omeniti tudi nekatere vrle postojanke na mestnem magistratu. Nekateri junaki so se pri tako nastalih bojih posebno odlikovali in jih bomo imenoma navedli, ko jim komandant gospod župan pripne zaslužne kolajne. — Na fronti od prisilne delavnice proti mestu se je zgubila vreča suhega mesa. Namenjena je bila, kakor se poroča, za nekega visokega gospoda v deželnem dvorcu. Zguba je neznatna in se je dala brez težave takoj nadomestiti.

lj Pomanjkanje tobaka. Iz Sarajeva se poroča, da pričakujejo v Bosni letos tega pridelka tobaka, kakršnega se ni bilo

more zopet zaznamovati velik uspeh. Četam razdeljuje v obilnih množicah zelene kumare, katere bi se dale, če bi bilo jesiha, olja, masti in popra porabiti za živež. Ker tega ni, se bodo kumare rabile tudi lahko kot ročne granate, vendar pa svarimo pred tem, da bi jih metali aprovizaciji v glavo.

Štajerske novice.

š Nesreča z orožjem. Iz Kapel pri Brezicah nam poročajo: 15letni Karel Štancer in njegov 14letni brat Anton iz Maribora, oba dijaka mariborske realke, sta prišla k svojemu stricu, ki je orožniški postajevođa v Kapelah, na kratek obisk. Dne 7. avgusta je šel stric v službo; drugi orožnik je pa po celonočni službi utrujen prispel domov, obesil puško na svoj prostor in se za kratek čas odstranil iz sobe, da zajtrkuje, naboje je pa med tem pustil v puški. Fanta sta ostala sama v sobi, začela se kljub opetovani prepovedi igrati s karabinerji, pomerila v šali drug na drugega, sprožila, misleč, da sta prazna; strel v rokah starejšega in mlajši brat leži s prestreljenimi prsi v krvi umirajoč na tleh. Ker je župnišče prav blizu, mu je bilo mogoče še podeliti sv. poslednje olje. Nesrečnega strelca so komaj rešili, da ni samega sebe zabodel, ko je videl, kaj je storil; ves dan ga je moral stražiti neki vojak. Brata sta se zelo ljubila, bila sta pridna in nadarjena dijaka.

š Maribor. Dramatično društvo priredi v nedeljo, dne 18. avgusta, popoldne ob pol 4. uri v Narodnem domu veliko cesarsko slavnost. Na sporedu je petje, govor in prosta zabava. Vstopnina 2 K.

š Št. Jurij ob Taboru. Občinski odbor je imenoval dr. Antona Korošca za častnega občana.

š Celje. Slov. katol. izobraževalno društvo priredi 18. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma veliko dobrodelno slavnost. Na sporedu je med drugim Krekova igra: »Tri sestre«. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

Koroške novice.

k Duhovniške vesti. Za administratorja dekanije Rožek je imenovan č. g. Karel Hüttner, župnik v Rožeku. — Za župnika v Trebnju je imenovan č. g. Jos. Zedisch, mestni kaplan v Celovcu. — Za začasnega oskrbnika v Trebnju je imenovan ondotti kaplan Anton Knaus. Premeščen je kaplan Pavel Rudolf iz Blatograda v Trebnje.

k Celovške novice. Veliki Nemec, mestni odbornik in trgovinski svetnik Jos. Keuschnigg, je bil svoj čas obsojen od celovškega sodišča na 150 K globe radi navijanja cen pri prodajanju semenskega fižola. Obsodil ga je prvi sodnik tudi radi tega, ker se radi nad vse pomanjkljivega knjigovodstva Keuschniggovega ni dalo dognati, kako visoko je bil kupil dotični fižol in koliko je pri tem pridobil. Prizivno sodišče je bilo sodbo potrdilo, najvišje kassacijsko sodišče pa jo je zdaj razveljavilo, češ da bi se moralo dokazati, po kakih cenah je Keuschnigg svoje stvari nakupoval. Državno pravdnstvo je nadaljnje postopanje zoper imenovanega, zdaj ustavilo. — K starokatoličanom je prestopil uslužbenec socialnodemokrat. konzuma »Einigkeit« Janez Kristof, rojen l. 1877. v Škocijanu. — V mestni župniji sv. Ilja je bilo meseca julija: 1 porod, 7 porok, 12 smrtnih slučajev.

k Laški letalci, ki so nesli Dunajčanom pisane listke, so se vozili preko Celovca. Brivec Čavko je naznanil celovški policiji, da jih je zapazil ob 7. uri nad Otokom, pluli so dalje proti Gospi sveti, št. Vidu in Brežam. Ob pol 12. uri je bil v Celovcu alarm do ene, potem zopet od 3 četrt na 2 do 3. Cestna železnica in telefon sta bila ustavljena, prebivalstvo pa se ni nič vznemirilo, niti kakih letakov se ni zbal. Zrakoplovov niso videli, ker jih v tem času ni bilo blizu.

k Osebnosti. Okr. nadzornik pri celovškem okr. glavarstvu dr. Hugon Wachner je imenovan za deželnega sanitetnega poročevalca za Koroško. Vladni svetnik in dež. poročevalec za Koroško dr. Anton Vicič je imenovan za ministrskega svetnika. — Priznanje zaradi nabiranja vojnih posojil se je izrelo ritmojstru g. grofu Oskarju Christalnicku, pri štacijskem poveljstvu v Volsbergu.

k Vnovčevalnica za sadje in sočivje se je ustanovila dne 5. avgusta v Celovcu. Podružnico ima v Volsbergu. V svoji »oskrbi« bo imela sočivje, sadje, sadni mošt in jesi, Glavnica znaša 250.000 K in šteje 32 zadruženikov. Glavnica se obrestuj s 6

odstotki. V odboru sede samo strumni Nemci, dasi bodo pobirali sadje itd. tudi po Slovenskem. Predsednik je pliberski Karel pl. Metnitz. To pove vse!

Prosveta.

pr Društvo ljubiteljev poljskega naroda v Ljubljani. Tistim, ki se žele učiti poljskega jezika ali bi si radi kupili poljskih knjig, daje naše društvo rade volje vsa potrebna pojasnila. V Ljubljani otvorimo tečaj poljskega jezika takoj ob začetku šolskega leta. — Ob tej priliki bodi pojasnjeno, da je član našega društva lahko vsak Slovenec, ki plača 5 K in ga sprejme odbor. Društvo ni omejeno na Ljubljano, pa tudi ne na Kranjsko. Ker si mora društvo najeti prostore in nabaviti knjižnico, omare itd., nujno potrebuje gnotne podpore; prosimo torej prijatelje poljskega naroda po Slovenskem, da v obilnem številu vstopijo v naše društvo. Članarino 5 K naj izvolijo poslati blagajničarici gđ. Alojziji Štebi, urednici v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 5. — V vseh ostalih zadevah izvolite pisati na Društvo ljubiteljev poljskega naroda v Ljubljani.

Gospodarske novice.

g Izdelovanje in razpečevanje kruha in peciva. Deželna vlada razglasa: § 6. razglasa z dne 19. januarja 1918. l. dež. zak. št. 6, se razveljavlja in naj se zanaprej glasi tako: Cena po določilih § 5. izdelanega kruha s težo 600 gramov se določa na 64 vinarjev. Peki in prodajalci kruha so dolžni na zahtevo oddajati kruh v najmanjši teži 60 gramov za ceno 7 vinarjev. Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve. C. kr. deželni predsednik: Henrik grof Attems, s. r.

g Nadrobna prodaja mletvenih izdelkov. Deželna vlada razglasa: Določila §§ 2. in 7. ukaza z dne 14. februarja 1917. l., dež. zak. št. 7, in ukaz z dne 25. maja 1917. l., dež. zak. št. 26, se razveljavljata. § 2. ukaza z dne 14. februarja 1917. l., dež. zak. št. 7, naj se zanaprej glasi tako: Za nadrobno prodajo mletvenih izdelkov se določajo za kilogram naslednje prodajne cene: moka za peko (ogrska) 2 K 58 v; pšenični zdrob 1 K 58 v; pšenična moka za kuho 1 K 58 v; pšenična krušna moka 1 K 06 v; ržena enotna moka 1 K 06 v; ajdova moka 1 K 58 v; ječmenova krušna moka 1 K 06 v; koruzni zdrob 1 K 58 v; koruzna moka 1 K 06 v; ovseni riž 1 K 58 v; ješprenj 1 K 58 v; prosena kaša 1 K 58 v. Te cene veljajo za kraje, ki so oddaljeni do pet kilometrov od železniške prejemne postaje. V krajih, oddaljenih več kot pet in do deset kilometrov, se zvišajo cene za nadrobno prodajo za en vinar pri kilogramu, in v krajih, oddaljenih več kot deset kilometrov, še za en vinar. § 7. ukaza z dne 14. februarja 1917. l., dež. zak. št. 7, naj se zanaprej glasi tako: Prestopke tega ukaza kaznuje, v kolikor se ne kaznuje kazenskoodno, na podlagi § 34. ukaza celokupnega ministrstva z dne 26. maja 1917. l., drž. zak. št. 230, politično okrajno oblastvo z denarno kaznijo do 2000 K ali z zaporom do treh mesecev, v obtežljivih okoliščinah pa z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do šestih mesecev. Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve. C. kr. deželni predsednik: Henrik grof Attems.

g Vinske cene. Dne 25. julija t. l. se je vršilo v deželnem dvorcu na Dunaju zborovanje osrednjega odbora društva za varstvo avstrijskega vinogradništva. Zborovanja so se udeležili zastopniki kmetijskih in kletarskih združenj iz vseh vinorodnih krajev Avstrije. Razpravljalo se je o zadevi vodilnih cen za vino, pri čemer so se prerešetevala vsa vprašanja, tičočna se pridelovanja, porabe vina in vinske trgovine. Končno se je soglasno sklenilo, da se c. kr. vlada naprosi, da obstoječe vodilne cene za vino odpravi in da ukrene, da bo promet z vinom v vseh avstrijskih kronovinah, torej tudi v vojnem ozemlju, ravno tako prost, kakor je na Ogrskem in v Nemčiji.

g Informacije pri trgovski in obrtniški zbornici. Interesentje dobe pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani pojasnila: o preskrbi čevljev in usnja za civilne delavce v podjetjih, ki so podvrženi zakonu o vojnih dajatvah; o premembi maksimalnih cen za kožo, usnje in strojne jermene; o ravnalnih cenah za sodavico in pokalice v okrožju presojevalnice cen v Ljubljani; o preureditvi bolgarske nakupne centrale. Informacije je le pri krajših poročilih moči dati tudi pismeno.

g Informacije pri trgovski in obrtniški zbornici. Interesentje dobe pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani pojasnila: o novih ravnalnih cenah za producente lesa, o preskrbi čevljev iz usnja za civilne delavce v podjetjih, ki so podvrženi zakonu o vojnih dajatvah; o ponudbah prodaje živil, izvirajočih baje iz Ukrajine, Rumunije in Besarabije in nahajajočih se v skladiščih na vzhodni meji, potoma tihotapne trgovine (svarilo!); v važni zadevi za vse tvrdke, ki pošiljajo tiskovine, cenike in kataloge v inozemstvo ali iščejo zastopni-

kov v inozemstvu; o smernicah za presojo nadomestkov za živila v zmislu odredbe, zadevajoče promet s takimi nadomestki; o prisilnem izvršilu pri nemških sodiščih v Rumuniji in o tožbah proti dolžnikom, bivajočim izven zasedenega ozemlja Rumunije; o jesenskem vzorčnem semnju v Lipskem (Herbst-Mustermesse in Leipzig), od 25. do 31. avgusta 1918 (podrobna informacija o prireditvi, ugodnostih za obiskovalce, prometnih olajšavah itd.); o potovalnem prometu z Ukrajino (dovoljeno je sedaj na posebno prošnjo tudi potovanje zasebnikov v nujnih rodbinskih in premoženjskih zadevah). Informacije je le pri krajših poročilih moči dati tudi pismeno.

g Novo banko so ustanovili v Budimpešti: Centralno kreditno banko. Ustanovna glavnica znaša 10 milijonov kron. Na Dunaju ustanove podružnice.

g Ustanovitev avstrijske družbe za zgradbo Zeppelinov. »Berliner Tagblatt« poroča, da ustanove v Hörbransu pri Bregencu tvornico Zeppelinov »Oesterreich«. Gradili bodo motorna letala.

g Češka banka »Union« zvišala svojo akcijsko glavnico ob 65 na 80 milijonov K.

g Sladkorna industrija. Letina sladkorne pese bo dobra, dasi ne taka, kakršna je bila lani. Tvornice se pritožujejo, da jim primanjkuje premoga. Napovedanega sladkorja z Ukrajine ni. Cene sladkorja se nameravajo zvišati.

g Tožba »Avstro-Americane« z vojnim erarjem. Družba je tožila vojaški erar zaradi odškodnine, ki jih plačuje vojaštvo za uporabo njenih ladij. Tožba je dobila tudi v drugi instanci. Gre za 2 in pol miliona kron.

g Novo tvornico torpedov prično graditi v Budimpešti.

Aprovizacija.

a Oddaja mesa. Jutri, v četrtek, dne 15. t. m. bodo oddajali mesarji za vso Ljubljano po 10 dkg mesa na osebo.

a Prodaja praških klobas po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase v petek, dne 16. t. m. popoldne v vojni prodalnici v Gosposki ulici strankam za zeleno izkaznico B št. 901—1100. Vsaka oseba dobi četrt kg. Kilogram stane 6 K.

a Oddaja čebule za zamudnike. Stranke, ki pri razdelitvi niso prišle po čebulo, jo prejmejo v petek, dne 16. t. m. popoldne v deški šoli na Ledini (Komenskega ulica). S seboj naj prinesejo zelena nakazila za krompir. Uslužbenci državne in južne železnice se morajo izkazati z železniško legitimacijo, oziroma nakupno knjižico.

a Čebula za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo čebulo na zelena nakazila za krompir v petek, dne 16. t. m. popoldne v deški šoli na Ledini (Komenskega ulica). Določeni je ta-le red: od pol 2. do pol 3. ure štev. 1 do 200, od pol 3. do pol 4. ure štev. 201 do 400, od pol 4. do pol 5.

ure štev. 401 do 600, od pol 5. do pol 6. ure štev. 601 do konca. Stranke dobi za vsako osebo 2 kg čebule. Stranke, ki se izkažejo s kakršnokoli izkaznico ubožne akcije, plačajo kg po 1 K, vse druge stranke po 2 K. Uslužbenci južne in državne železnice naj prinesejo s seboj svojo železniško legitimacijo oziroma nakupno knjižico.

a Čebula za VIII. okraj. Stranke VIII. okraja prejmejo čebulo v petek, dne 16. t. m. popoldne v deški šoli na Ledini (Komenskega ulica). Čebula se oddaja na zelena nakazila za krompir po naslednjem redu: od 8. do 9. ure štev. 1 do 150, od 9. do 10. ure štev. 151 do 300, od 10. do 11. ure štev. 301 do konca. Stranke dobi za vsako osebo 2 kg čebule. Stranke, ki se izkažejo s kakršnokoli izkaznico ubožne akcije, plačajo kilogram po 1 K, vse druge stranke po 2 K. Uslužbenci južne in državne železnice naj prinesejo s seboj svojo železniško legitimacijo oziroma nakupno knjižico.

a Meso na zelene izkaznice B štev. 1401 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B štev. 1401 do konca prejmejo goveje meso po znižani ceni v četrtek, dne 15. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je tale red: od pol 8. do 8. ure štev. 1401 do 1600, od 8. do 9. ure štev. 1601 do 1800, od 9. do 10. ure štev. 1801 do 2000, od 10. do 11. ure štev. 2001 do 2200, od 11. do 12. ure štev. 2201 do konca.

a Namočena polenovka na zelene izkaznice B štev. 801 do 1600. Stranke z zelenimi izkaznicami B štev. 801 do 1600 prejmejo namočeno polenovko v petek, 16. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: od 7. do pol 8. ure štev. 801 do 920, od pol 8. do 8. ure štev. 921 do 1040, od 8. do 9. ure štev. 1041 do 1160, od 9. do 10. ure štev. 1161 do 1280, od 10. do 11. ure štev. 1281 do 1400, od 11. do 12. ure štev. 1401 do 1520, od 12. do 1. ure štev. 1521 do 1600. Stranke dobi za vsako osebo četrt kilograma namočene polenovke, kar stane 30 vin. Stranke naj pripravijo drobšč.

Zgubljeno - najdeno.

Telovnik se je našel. Dobi se v naši upravi. Zgubile so se večeraj popoldan od Rimske ceste do Frančiškanskega mosta 3 blazine za pod glavo. Pošten najditelj se prosi, da jih odda proti nagradi Marti Hubert, Glinška ulica št. 5.

Zavarovalni oddelek c. kr. avstrijskega vojaškega zaklada za vdove in sirote je izdal spis o vojnem posojilu, ki obsega najprej vrsto izjav odličnih osebnosti v pomenu podpisovanja vojnih posojil in vojnoposojilnih zavarovanj. Drugi oddelek govori o nalogah in delovanju zavarovalnega oddelka: zadnji oddelek objavlja mnogobrojna zahvalna pisma. Vojno zavarovanje je doslej podprlo skoraj en milijon družin po vojaki, vdovam in sirotam po umrlih

in padlih vojaki, ki do sedaj bilo izplačanih preko 30 milijonov kron. Nadalje se je doslej sklenilo mnogo nad 500.000 vojnih zavarovanj za preko 800 milijonov kron; izven tega je brez ozira na zavarovanje bilo nabranih preko 250 milijonov kron podpisov vojnega posojila. Skupno je vojaški zaklad za vdove in sirote pomnožil uspeh podpisov avstrijskih vojnih posojil za več nego eno milijardo kron. Tudi potom vojnoposojilnih zavarovanj je bilo preskrbljenih nad 100.000 vojaških družin za primer, da padejo njihovi reditelji v vojski. Zavarovanje vojaških sirot, s katerim bo v kratkem času preskrbljenih na tisoče sirot, je poklicano, tvoriti nekoč sklepni kamen vojaškega zaklada za vdove in sirote. Iz zahvalnih pisem, ki so nastajena v knjižici, je razvidno, da se zavarovanje izvršuje v uprav socialnem duhu in v blagor ljudstva in da se v pre mnogih slučajih izplačajo vsote, ki presega pogodbene obveznosti. Iz nekega drugega poročila istega zaklada je razvidno, da so samo podpisi vključno dosedanje uspehe pri VIII. vojnem posojilu na podlagi vojnoposojilnih zavarovanj presegli znesek 1100 milijonov kron in da je bilo doslej po zakladu za vdove in sirote doprinešenih k skupnemu uspehu avstrijskih vojnih posojil nad 1700 milijonov kron. Uspeh podpisovanja po zakladu se bo še znatno stopnjeval, ker se v smislu pooblaštila c. kr. pošto-hranilničnega urada priglasi iz skupnih nabiranj kakor tudi zavarovanja vojnega posojila še nadalje sprejemajo. Tudi vsak nadaljni podpis in vsako zavarovanje vojnega posojila pri vojaškem zakladu za vdove in sirote zviša s polnim podpisanim oziroma zavarovanim zneskom skupni uspeh vojnega posojila. — Natlačnejša ustmena in pismena pojasnila o vojnem in vojnoposojilnem zavarovanju dajejo in predloge sprejemajo deželni zavarovalni oddelek za Kranjsko in Ljubljani, Frančevo nabrežje 1, I. nadstr., okrajni zavarovalni oddelki v Crnomlju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljubljani (Frančevo nabrežje 1, I. nadstr.), Logatcu, Postojni, Radovljici in Rudolfovem in njih pooblašteni zastopniki.

Štev. 11.082.

Razglas

o reviziji strank, vpisanih pri krušnih komisijah, in o izdaji novih legitimacijskih števil.

Ker se je v zadnjem času izselilo iz Ljubljane precejšnje število beguncev in tudi dijakov, ne da bi jih hišni gospodarji ali stranke odglasile pri krušni komisiji, odreja mestni magistrat na podlagi § 19. ministrske naredbe z dne 26. maja 1917, drž. zak. št. 235, sledeče:

1. Izjava hišnega gospodarja ali njegovega namestnika, koliko oseb šteje vsaka v hiši stanujoča stranka.

Tistega dne, ki ga določi mestni magistrat in ki se objavi v tukajšnjih dnevnikih, se mora zglašiti vsak hišni gospodar ali njegov namestnik pri krušni komisiji ter sporočiti pismeno ali ustmeno,

koliko oseb ima na stanovanju vsaka v hiši stanujoča stranka.

Za pismeno izjavo zadostuje list papirja, na katerega se napišejo vse stranke in pa število oseb, ki stanujejo pri vsaki stranki.

K hišni stranki se morajo pristeti tudi podnajatniki, ako nimajo lastnega hišnega gospodarstva.

Uslužbencev železnice in njih rodbinskih članov se ne sme prijaviti.

2. Kaj je treba prinesiti h krušni komisiji za oddajo izjave?

Vsak hišni posestnik, njegov namestnik ali pooblaščenec mora prinesiti h krušni komisiji tudi hišno legitimacijo, katero mora preje na prvi strani lastnoročno podpisati hišni gospodar oziroma njegov namestnik.

Pooblaščenec hišnega gospodarja mora poleg hišne legitimacije prinesiti h krušni komisiji tudi od hišnega gospodarja ali njegovega namestnika lastnoročno podpisano pismeno izjavo, ker se od pooblaščenca ne bodo sprejemale ustne izjave.

Vsaka odrasla oseba, ki prinese h krušni komisiji hišno legitimacijo, se smatra za pooblaščenca hišnega gospodarja.

3. Izstavitev in izročitev novih legitimacijskih števil.

Po oddani izjavi hišnega gospodarja oziroma njegovega namestnika se bodo izstavile za vse v hiši stanujoče stranke nove legitimacijske številke, in sicer za hišne gospodarje zelene, za stranke pa rdeče.

4. Izročitev legitimacijskih števil strankam in podpis istih po hišnem gospodarju ali njegovem namestniku.

Vsak hišni gospodar je obvezan, vse legitimacijske številke podpisati ter jih potem nemudoma izročiti hišnim strankam.

5. Veljavnost legitimacijskih števil.

Brez podpisa krušnega komisarja, hišnega posestnika in stranke so legitimacijske številke neveljavne.

6. Poznejše priglasitve in odglasitve strank oziroma oseb, ki se v hišo priselijo ali izselijo.

Po oddani izjavi hišnega gospodarja oziroma njegovega namestnika se priglasijo oziroma odglasijo stranke, oziroma osebe, ki se pozneje v hišo priselijo ali izselijo, le na podlagi zelene legitimacijske številke hišnega gospodarja oziroma njegovega namestnika.

7. Potrdilo o poznejši priglasitvi oziroma odglasitvi strank.

Vsak nadaljni vpis oziroma izbris v krušnem zapisniku se bo deloval pismeno hišnemu gospodarju oziroma njegovemu namestniku.

To naznanilo, iz katerega bo razvidno, koliko kart prejema stranka vsled nove priglasitve oziroma odglasitve, se bo dostavilo hišnemu gospodarju oziroma njegovemu namestniku na dom.

8. Dolžnost naznanila hišnega gospodarja oziroma njegovega namestnika.

Vsak hišni gospodar oziroma njegov namestnik, je obvezan, takoj po sprejemu tega obvestila naznaniti magistratu, v uradu, kjer se izdajajo karte za živila, če bi stranka prejela več kart, kakor ima oseb na stanovanju.

Če bi stranka prejela več kart, je za to prvi vrsti odgovoren hišni posestnik oziroma njegov namestnik.

9. Kazenska določila.

Prestopke teh predpisov bode po § 15. ministrske naredbe z dne 26. maja 1917, drž. zak. št. 235, kaznovan mestni magistrat z denarno globo do 2000 K ali z zaporom do 3 mesecev, pri obtežilih okoliščinah pa z denarno globo do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev, ako dejanje ne spada pod ostrejša kazenska določila.

Če bi hišni gospodar ne oddal zahtevane izjave, se za točno hišo do oddaje izjave ne bodo izdajale strankam karte za živila.

10. Veljavnost tega razglašja.

Ta razglas postane veljaven z nabitkom na magistratni deski in z objavo v tukajšnjih dnevnikih.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI.
dne 8. avgusta 1918.

Stanovanje

(mehovano ali nemehovano) IŠČE mirna stranka brez otrok. 3-4 sobe v Ljubljani. Takoj ali za novembrov termin. Kdor je oddal ali preskrbi (takoj ali tekom četrtega), dobi dobro nagrado v **sladkorju**.

Naslov pri upravnistvu »SLOVENCA« pod št. 2834.

Prodaj

2 lončeni peči

Več se izve pri: Franc Brenk, Dravljje 10.

štiri lončene peči

proda Makso Sever, Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Kupi se

večje posestvo

v bližini Ljubljane ali sploh na Kranjskem s celim živim in mrtvim fundusom. Ponudbe je staviti na: g. Ružička, Sodna ulica št. 2 v Ljubljani.

Kupi se dobro ohranjena

hiša

z večjimi kletmi v Ljubljani za ceno od 100.000 do 200.000 kron. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Minka 2857«.

Irgovina perila in modnega blaga

C. J. Hamann

ostane zaprta od

15. avgusta do 1. septembra.

Obrat pralne in čistilnice Carl Hamann ostane nespremenjen.

Ženitna ponudba I

Vdovec, poduradnik s 3 otroki, želi znanja v svrhu zakona za mirno, krščansko žensko ne pod 40 let staro, ter varčno in snažno gospodinjico. Želi se znanje šivanja. — Resne ponudbe s sliko, ki se vrne pod strogo tajnostjo, do konca avgusta pod: »Krščanska žena 2858« na upravo »Slovenca«.

KUPIM vsako množino

medu

in **čebelnega voska** FRANC VOKAČ, LJUBLJANA, Selenburgova ulica št. 5.

Izurjene 2470

likarice

se takoj sprejmo v trajno delo pri **Carl Hamann, Ljubljana**

Ženitna ponudba I

Državni uradnik 8. činovnega razreda, zdrav, vojaščine oproščen, samec, želi v svrhu skorajšnje ženitve resnega znanja s primerno damo — neučiteljico — okoli 25 let. — Najstrožja molčečnost zagotovljena. — Natančno in obširno ponudbo, ki se na željo vrne, na naslov: »ZNAČAJ IN SREČA« na upravnistvo »Slovenca«, 2846

Slovenske narodne pesmi

za citre in petje. Priredil in izdal podpisani. — Izšlo je dosedaj devetero zvezkov. Zvezki so po 4 krone. — Izšel je nov zvezek **GRAJSKI ODMEVI**.

Melodije brez besedila in valčki. Prve tri melodije so se porodile v grajskih prostorih, kjer so moje citre živale gostoljubje nekaj mesecev. Cena zvezku je 4 krone. Denar naj se blagovoli poslati naprej, ker se posameznih zvezkov ne pošilja s povzetjem.

Priporočam sel

IV. KIFERLE, LJUBLJANA, Kriščaška ulica št. 8, II. nadstropje.

Razglas.

V nedeljo, dne 18. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne prodaja se na prostovoljni javni dražbi na **Vrhniki hiša št. 3**

z velikim gospodarskim poslopjem, sadnim vrtom in dvoriščem. Hiša leži ob državni cesti in v bližini kolodvora in Ljubljane. Natančnejša pojasnila daje Kmetška posojilnica na Vrhniki.

ZAMENJAM ZA ŽIVEZ

2 postelji

s popolno opravo, malo rabljeni. Poizve se v gostilni IVAN FLEGAR, LJUBLJANA, Zaloška cesta št. 7. 2851

Razpis službe občinskega tajnika

Županstvo v št. Jerneju razpisuje službo občinskega tajnika z mesečno plačo 100 kron. Radi preživljanja in postranskih dohodkov je služba ugodna. Samec dobi tudi brezplačno stanovanje.

Prosilec naj bo več tudi nemškega jezika.

Prednost imajo prosilci, ki so v poslih tajništva verzirani.

Prošnje je vlagati na županstvo v št. Jerneju z morebitnimi prilogami do 23. avgusta 1918.

Nastop službe 1. septembra.

Županstvo št. Jernej, dne 6. avgusta 1918.

Pisarna

in tudi **detajna trgovina** tvrdke

Peter Kozina & Co.

(na Bregu št. 20) ostane od 15. avgusta do 2. septembra zaprta.

KUPI se oziroma zamenja za ŽIVILA ali TOBAK **damsko kolo** in gumijev plašč za moško kolo. Ponudbe se prosi na upravnistvo »Slovenca« pod št. »VIČ 2852«.

MLADENIČ, prost vojaščine, vaje vsega kmečkega dela, išče službo kot

oskrbnik na graščini

Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 2845.

Lepo posestvo v Ljubljani

prilapravo za spediterja, z gostilniškimi prostori, trgovino s premožem, hlevi, njivami in travniki se odda takoj v najem. Kavcije množni reflektanti naj se zglašijo pri Vodniku, kamnoseku v Ljubljani.

Sprejme se takoj pošten

HLAPEC

k nemu konju na deželo. — Več pove: F. Toman, Ljubljana, Resljeva cesta 30.

DEKLO

proti dobri plači IŠČE PETER SIMNIČ, posestnik, GOLOBRDO št. 15, pošta MEDVODE. 2854

Hiše

v sredini Trsta v ceni 940.000, 680.000 in 530.000 se takoj prodajo. MOROSINI, TRST, VIA AMALIA 19.

Tužnim in potrtnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežatostno vest, da je naš iskreno ljubljani sin, oziroma brat, gospod

JAKOB MISSIA

po mukepolni bolezni in trpljenju dne 28. apr. 1916 izdihnil v cvetu mladosti svojo blago dušo v ruskem ujetništvu v Taškentu.

Mota-Radenske toplice, dne 13. avgusta 1918.

Franc, Ana Missia, starši.

Vsi bratje in sestre.

Klavirje, harmonije

in vse glasbene instrumente

prodaja in izposoja

Alfonz Breznik,

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

Zamaškenove in stare **kupi** vsako množino
tvrška **JELACIN & KO.**, Ljubljana,
Ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

KUPUJEM

2557

zmedene ženske lase**ŠTEFAN STRMOLI**

LJUBLJANA, POD TRANCO št. 1.

Pozor! Zaradi vstopa v vojaško
službovanje je trgovina odprta le
ob delavnikih, in sicer samo od 9.
do pol 1. ure dopoldne.**SIGORIN**

zatre čudovito naglo

stenicevzorčna steklenica 4 K, velika stekle-
nica 16 K, brizgalnica 2 K. Dobiva se v
vseh lekarnah in drogerijah. Glavna za-
loga za Avstro-Ogrsko:

Lekarna »pri upanju«: Pecs 16, Ogrsko

Apotheke »zur Hoffnung«

Delavce in delavkesprejme takoj v službo strojna tovarna
SAMSA & CO. v Ljubljani, Metelkova
ulica 4. Zglaševanje od 4. do 5. popoldne.

100.000 i

hvaljenih odjemalcev

potrdilo, da uničuje korenin

»Rhabdium« v treh dneh brez bole-

čin odpravi kurja ošesa, bradavice,

trdo kožo. Uspeh izjemen! Cena 3 K,

3 lončki 7 K, 6 lončkov 10 K.

Posip, prašek »Ita«

odstranja naglo pot

na rokah in nogah.

Cena K 250, 3 ško-

tije 6 K, Krema

»Cire« omehča

razpokane roke.

Cena 5 K, 5 lončkov

K 12.

Zobobol odstranja

»Fides«

nastrdov, revmatiz-

me, bolečine, ki je že

vse odročilo in pri

ostih zobeh. Če ni uspeha, denar nazaj. Cena 3 K,

3 pušice 7 K, 6 pušic 10 K. Nikak, okom, zobovje,

ne ne prijet, dušni Srečno bele zobe da »Xir«,

zobna tekočina. Takoj, uspeh. Cena 3 K, 5 stekel,

7 K. KEMENY, Kaschau (Kassa) i. poštni predel

12-C-30, Ogrsko.

1146

Cunje**E. Kotzbek v Kranju.****Suhe gobe (jurčke)**kakor tudi druge, zaplembi ne podvržene
deželne in gozdne pridelke (maline, jagode,
med itd.) KUPUJE po najvišjih cenah
M. RANT, KRANJ. 1917**Gozdar**s 4—6 delavci se išče za Koroško. Akor-
dno delo, lep gozd v bližini večjega kraja
ob železnici. Ž moko in mastjo jih pre-
skrbi podjetništvo. — Vprašanja na upra-
vo »Slovenca« pod št. 2625.

TRGOVCI! Kdor rabi TRGOVCI!

maščobe in oljaza gospodarske stroje, tvornice in dr.,
potem KOCKE za JUHE, OMAKE in dr.,
kakor tudi vsakovrstne predmete za VA-
ROVANJE PODPLATOV, naj se obrne
na glav. zastopnika RAJKO KOTNIKA,
GUŠTANJ (Gutenstein), KOROŠKO.**POZOR!**Raznovrstno manufakturno blago za
obleke in perilo, domače platno, pletene,
svilene, platnene in cajgaste robce,
nočavice, flanelaste odeje, platno za
rjuhe, barve za blago in druge tozadevne
potrebitve kupite še lahko v trgovini**Martina Schwer**

pri „zlati zvezdi“

Samobor p. Zagrebu.

Profesor

dr. pl. Valenta

je odpotoval

do začetka septembra.

Domača semenasuhe gobe, prazne vreče in druge pridelke
kupi trgovina s semeni Sever & komp.,
preje **PETER LASSNIK, LJUBLJANA,**
MARIJIN TRG. 2534

Dne 18. avgusta 1918 popoldne ob 4.

uri se bo dala v najem

občinska hiša(stara šola) v Mošnjah dražbenim potom
za dobo 3 let. Hiša stoji tik farne cerkve,
ima 3 stanov, sobe, kuhinjo, shrambo, klet
in eno veliko sobo za prodajalno, kjer se
že veliko let izvršuje dobro doba trgo-
vina z mešanim blagom. Poleg hiše je
drvarnica in velik vrt za zelenjavo. In-
teresenti se vabijo. Natančni pogoji se
dobijo pri županstvu Mošnje, okr. Radov-
ljica. 2811**Suhe gobe**

in

ogrsko rdečo papriko

dobavlja slovenska trvdka

ANTON Z. FINŽGAR, VARAŽDIN
(Hrvaško).**„Ključavnica v
ključavnici“**»VICTORIA«, zak. zavar. zaporna va-
rovalka! Svetovni patent! Senzacija
iznajdba! Onemogoči vsako odprtje
s ponarejenimi ključi! Cena komadu
z navodilom vred. 8 K, po pošti 9 K,
ponikljan 9 K, po pošti 10 K. Raz-
pošila se le proti predplačilu. —
Zastopniki se iščejo! — Tovarna za
»VICTORIA« zaporne varovalke in
ključavn. blago. Glavno zastopstvo:
»VICTORIA« v Zagrebu št. 24, Tren-
kova ulica (Hrvaško). Tel. 20-26.
Prodaja za mesto Zagreb: Bazar Kö-
nig, Ilica 20 in M. Drucker, Ilica 39,
kakor vse večje trgovine z železnino.**Umetniške razglednice**

v veliki izbiri (trgovci dobe popust)

trgovske knjige, stročnice

(Zigarettenhüllen) i. t. d., priporoča

Rina Cadež, Ljubljana

trgovina s papirjem in galanterijo

Kolodvorska ulica št. 35 (poleg go-
stilne »pri Tišlerju«).

Istotam se kupijo

stalaže in omare

za trgovino.

Pozor!**Karamele, mente, bon-
bone v dozah, fondant-
kocke, mentol, monza,
bonbone kolumbija in
drugo priporoča na debelo****G. DARBO,****LJUBLJANA, Mestni trg št. 13.**

Istotam se dobijo prazni zaboji.

Kupim

ročni stroji

za

drobljenje lubjav dobrem stanju. — Ponudbe pod na-
slovom »Stroj za lubje 2762« na upravo
»Slovenca«.**Dva****tapetniška vajenca**

se sprejmeta pri

trvdki **L. I. NAGLAS v LJUBLJANI.**Na prodaj imam večjo množino belega
sortiranega**vina**Ponudbe pod naslovom »vino 2825« na
upravo »Slovenca«.**Modistka**se sprejme v trajno delo. — MODNI
SALON ROZI FABČIČ, LJUBLJANA,
Rimska cesta št. 6. 2805**Zidarje**

in

težakeza betonsko stavbo sprejme proti do-
bremu plačilu
TOVARNA POLLAK v KRANJU.**Proda se****poseststvo**oddaljeno 23 km od postaje Črnomelj in 16 km od Kočevja, obstoječe
iz njiv, travnikov, gozdov in pašnikov, v skupni površini 17 hektarov
17 arov 84 m² in z vsemi gospodarskimi poslopji. Posestvo se lahko
ogleda vsak dan, najnižji ponudek 30.000 kron. — Proda se le Slo-
vencu ter daje vsa pojasnila Stane Jakša v Črnomlju.

PRODA SE pet let star, lep močan

KONJPoizve se pri **FRANC KUNAVER**, Dol-
nice 1, p. št. Vid nad Ljubljano. 2814

KDO VE.

kje se nahaja sedaj korporal **IVAN**
MOFERDIN iz Kringe v Istri, ki je bil ujet
v Kromi, Orlovskaja gubernija v Rusiji.
Zadnjič se je oglašil 11. nov. 1917. Podatke
hvalježno sprejema **Anton Moferdin** v
Kringi pri Pazinu (Istra), ki povrne tudi
vse stroške. 2779**Natečaj.**Občinska uprava v Dekanih, Istra, sprej-
me takoj v službo**pomožno pisarniško
moško moč**

s plačo po dogovoru. — Zahteva se:

1. Avstrijsko državljanstvo.
2. Starost nad 18 let.
3. Znanje slovenskega in drugega
deželnega jezika.
4. Znanje knjigovodstva in strojepisja
5. Dokaz o dovršenih študijah in do-
sedanjem zaposlenju.
6. Zdrava telesna sestava.

Opremljene prošnje je vpsolati do 25. av-
gusta upravitelju **Rudolfu Kregau** v Ko-
pru, Istra.**KRAJEVNA OBČINA DEKANI,**
dne 6. avgusta 1918.

V NAJEM SE ODDA

lepo posestvona Dolenjskem, v zelo rodovitnem kraju,
pod zelo ugodnimi okoliščinami. Odda se
za več let z eventualno predpravo do
nakupa v poznejšem času. Obenem se želi
v zameno vzeti v najem ali malo
posestvo, ali vsaj hišica z vrtom,
ali stanovanje na deželi (če ni drugače,
tudi v mestu), najraje na deželi — na
južnem štajerskem ali v bližini Ljubljane.
Naslov pove upravištvo »SLOVENCA«
pod št. 2816.

DOBER

jabolčni moštprodaja v večji množini trvdka
A. KUŠLAN, LJUBLJANA,
Karlovska cesta št. 15.**Mlini za drobljenje****Konst. Pálffy, Prag, II.**

Havličkovo nam. 32. 2685

Ne zamestujte denarja!

Ne kvarite oblek

z raznimi vojnimi barvami!

Nudim Vam edino zjamčeno dobro,
trpežno in blagu neškodljivo**barvo za obleke**iz najstarejše in največje tovarne za
barve. Na stotine priznanih pisem
vsakemu na razpolago.

Razpošiljam samo I. vrste

v sledečih barvah: črna, modra, temno
zelena, rdeča, temno rdeča, vijoličasta,
siva, rujava in rumena. — Da se na-
pravi temno modra, se da polovico
črne, polovico modre.

Na zahtevo slovensko navodilo.

100 zavojev 50 kron.

500 zavojev po 45 K za 100 zavojev.

1000 zavojev po 40 K za 100 zavojev.

Poštne prosto pošilja 2757

Rudolf Cotič

Vrhnika.

Srbečico, lišajeodstrani prav naglo dr. Flesch-a iz-
virno zakonito zjamčeno »Skabo-
form« mazilo. Popolnoma brez du-
ha, ne maže. Poskusni lonček 3 K,
veliki lonček 5 K, porcija za rodbino
12 K. Zaloge za Ljubljano in okoli-
lico: Lekarna pri zlatem jelenu,
Ljubljana, Marijin trg. Pazite na
varstveno znamko »Skabofarm«!**G. kr. avstrijski zaklad za vdove in sirote**

zavarovalni oddelek

sprejema še nadalje

**zavarovanja na 8. vojno posojilo
:-: pod najugodnejšimi pogoji :-:**Tako zavarovanje olajša vsakomur zajetje VIII. vojnega posojila z
malimi delnimi vplačili v daljši ali krajši dobi. Premije se morejo
plačati tudi z vojnimi posojili sedme ali prejšnjih izdaj.Zahtevajte ustmena ali pismena pojasnila pri deželnem zavarovalnem
oddelku v Ljubljani (Frančevo nabrežje 1. II.), pri okrajnih zavaroval-
nih oddelkih v Črnomlju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji,
Ljubljani (Frančevo nabrežje 1. I.), Logatcu, Postojni, Radovljici in
Rudolfovem in pri njih pooblaščenih zastopnikih. 2774

Sprejemajo, se spretni in zanesljivi akviziterji. :-:

KUPIM

hišo

KUPIM

posestvov mestu ali v okolici. — Ponudbe na v novomeški okolici. Cenj. ponudbe se
upravo lista pod šifro: »HISA« 2817. prosi na upravo lista pod šifro: J. V. 2818.**Umetno gnojenje
bo samo
Vaša korist**toda ne odlašajte! — Zahtevajte: **takoj** ponudbe na
20% kali-jevo sol in 14% kajnit
Poznejših naročil vsled težavnega uvoza ne bo mogoče iz-
vršiti! Pojasnila so Vam na razpolago! Jamstvo za kakovost!
VINKO VABIC, veletržec, Zalec, Juž.-štaj.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.Dovoljuje članom posojila proti poroštvo, zastavi življenjskih polic,
poseslev, vrednostnih papirjev ali zasnambi na službene prejemke.Vračajo se posojila v 7½, 15 ali 22½ letih v od-
sekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.Kdor želi posojilo, naj se obrne na pisarno v Ljubljani,
Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 ½ %.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915. K 519.848'40.
Deležnikov je bilo koncem leta 1915. 1924 s 15.615 deleži, ki repre-
zentujejo jamstvene glavnice za K 6.089.850'—.**LJUDSKA POSOJILNICA**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva
cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo,
sprejema hranilne vloge vsak delavnik do-
poldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po
tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krome 25 vinarjev na leto.
»Ljudska posojilnica« sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo
na razpolago poštno položnice. — Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter
daje svojim zadrugnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje,
na osebni kredit proti poroštvo ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice
se eskomptujejo najbolje.
Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je
bilo koncem leta 1917 nad 34 milijonov kron.**BARVE ZA OBLEKE**

v priznano najboljši in zanesljivi kakovosti.

Vse vrste barv, suhih in oljnatih, mavec (gips),
masnec (Federweiß), strojno olje, prašno olje,
karbolinej, steklarski in mizarski klej, ple-
skarske, slikarske in zidarske čopiče, kakor
tudi druge v to stroko spadajoče predmete
ima še vedno v zalogi trvdka**A. Zankl sinovi, Ljubljana.**

Ceniki se za časa vojske ne razpošiljajo.

Kranjska deželna podružnican.-a. dež. življenske in rentne, nezdodue in jamstvene zavarovalnice
v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12, II. n.,sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tudi z
vojnimi rizikom, otroških dot, rentna in ljudska, nezdodna
in jamstvena zavarovanja.

— Javen zavod. — Absolutna varnost. — Nizke premije. —

Prospekti zastoj in poštne prosto. — Sposobni zastopniki se spre-
jemajo pod najugodnejšimi pogoji.